

OBCHOD PRIEMYSEL HOSPODÁRSTVO

Mesačník Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory

12/2024 ■ ročník XXXII ■ 2. december 2024 ■ ISSN 2644-4518 ■ nepredajné

Téma Návrat ku konferencii o cirkulárnej ekonomike / 5 – 13

Aktivity SOPK Medzinárodná spolupráca – obchodné misie,
obchodné fóra, stretnutia / 15 – 32

Pozvánky Semináre, webináre, podnikateľské misie / 44 – 49

PRÍLOHA BANSKOBYSTRICKÁ RK SOPK

NÁJDIME TÚ ENERGIU, ČO NÁS SPÁJA

NECH VÁS SPREVÁDZA
SVETLO A TEPLLO VIANOC

ÚVODNÍK

Peter Mihók, predseda SOPK

Rok sa blíži k svojmu finále a nám prináleží zhodnotiť jeho priebeh a najmä dopad na náš každodenný život. Treba úplne otvorene a možno aj netradične konštatovať, že tento rok nepriniesol tak z pohľadu globálneho, ako aj európskeho či nášho slovenského veľa pozitív. Toto konštatovanie je pravdivé aj napriek tomu, že vývoj nezastal, naopak, tvrdo a nemilosrdne ide dopredu. V takejto situácii sú vždy víťazi a porazení. My v Európe, ale ani my na Slovensku sa však medzi víťazov rátať nemôžeme. Preto využime nadchádzajúce sviatky Vianoc a samotný záver roka na to, aby sme zhodnotili náš vlastný tohtoročný prístup tak v rovine osobnej, profesionálnej, ako aj podnikateľskej, čo sme dosiahli alebo čo nám utieklo a už sa nevráti. A naberme dostatok síl telesných aj intelektuálnych, aby sme našli správne východiská a riešenia do budúcnosti. V kruhu svojich blízkych, rodiny, potomkov nájdime novú silu a inšpiráciu, k čomu vám všetkým želám hlavne šťastie, zdravie a pozitívne myslenie.

Šťastné sviatky Vianoc a krásny záver roka!

Nová služba pre vývozcov

ICC GENESIS

Spoločný nástroj overovania vyhlásení vývozcov

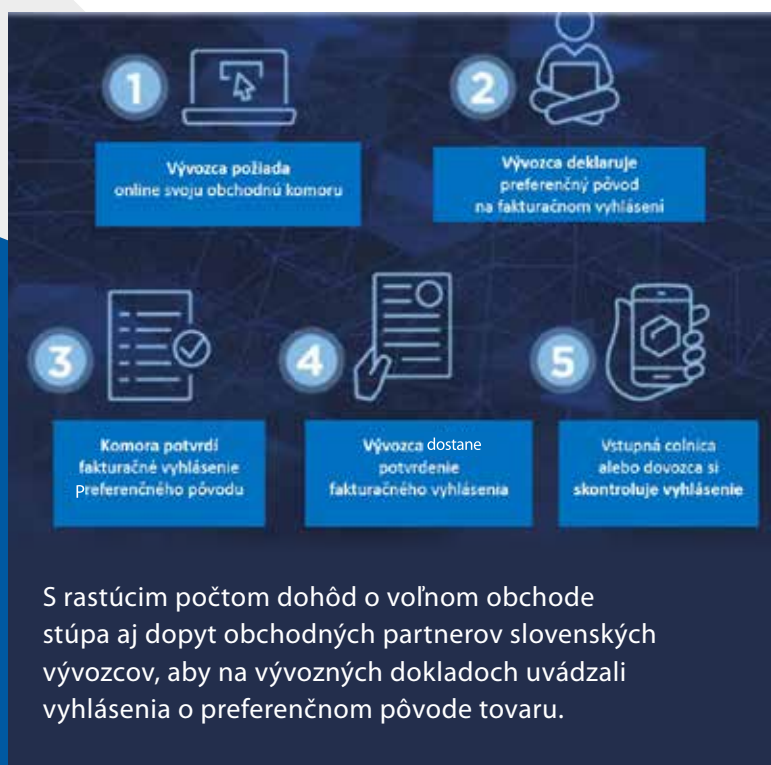
Ciele ICC Genesis

Zefektívniť proces vyhlásenia pôvodu na faktúre

Posilniť dôveryhodnosť vývozcov

Znížiť riziko podvodu a tým aj právnu zodpovednosť dovozcov

Uľahčiť plynulejšie colné kontroly

Prostredníctvom ICC Genesis môžu podnikatelia/vývozcovia požiadať SOPK o overenie a potvrdenie správnosti ich vyhlásenia o preferenčnom pôvode tovaru na vývozných dokladoch, ktoré SOPK osvedčí ICC Genesis certifikovanou pečaťou Svetovej komorovej federácie Medzinárodnej obchodnej komory v Paríži.

Zaregistrujte sa na platforme ICC Genesis ešte dnes.

Informácie o ICC Genesis nájdete tiež na:
www.sopk.sk a na sociálnych sieťach

CIRKULÁRNA EKONOMIKA Na ceste k udržateľnosti

Cirkulárna ekonomika a udržateľnosť sú slová, s ktorými sa čoraz častejšie stretávame na rokovaníach s obchodnými partnermi, pri prezentáciách produktov či služieb, ale aj ako zákazníci. Kto nie je udržateľný, ako by už ani nebol a ako čoraz väčší problém sa ukazuje možnosť overiť si tieto tvrdenia a vyhnúť sa greenwashingu, ktorý už začala regulovať aj Európska únia.

Aj preto sme dali jubilejnému 5. ročníku konferencie Cirkulárna ekonomika podtitul „Na ceste k udržateľnosti.“ Jednotliví rečníci priblížili, ako sa pozerajú na udržateľnosť a obehové hospodárstvo a aké konkrétne kroky v tomto smere robia.

Prvý blok konferencie bol zameraný na obaly. Tie čaká v najbližšom období veľká zmena. V najbližších dňoch by totiž malo byť definitívne schválené nové európske nariadenie o obaloch a odpadoch z obalov. Jeho hlavným cieľom je znížiť množstvo obalov, zvýšiť ich recykláciu a nastaviť aj ciele pre postupné zvyšovanie množstva recyklátu v nových obaloch. O procese prípravy tejto legislatívy a o hlavných povinnostiach, ktoré ďaleko presahujú rozsah tohto príspevku, informoval Ľubomír Ďuračka z ministerstva životného prostredia. Na jeho prezentáciu nadviazala Daniela Slabá zo spoločnosti MINERÁLNE VODY a.s., ktorá sa na obaly pozrela z perspektívy zálohovania PET fliaš a plechoviek.

Konferencia tento rok prvýkrát priniesla aj intenzívnejšiu diskusiu s účastníkmi prostredníctvom diskusných panelov. Prvý bol zameraný práve na novú obalovú legislatívu a rečníkov z prvého bloku doplnil Roman Šterbák zo Slovenského združenia pre značkové výrobky, ktoré sa tejto európskej legislatíve intenzívne venuje. Asi najdôležitejším záverom bolo odporúčanie pre výrobcov, aby začali pracovať na zmenách, ktoré s novým nariadením súvisia, a nečakali na posledné možné termíny, pretože zmeny sú tak zásadné, že stihnúť ich na poslednú chvíľu bude nemožné. Prax zároveň ukazuje,

že takéto zmeny môžu okrem zníženého dopadu na životné prostredie priniesť aj významné finančné úspory či zvýšiť konkurencieschopnosť.

Druhý blok konferencie bol zameraný na tému biohospodárstva v nadväznosti na projekt BioPark Slovakia, ktorý odpredložil predseda jeho Správnej Rady Vladimír Mužila. Tento projekt má do aktuálne jedného z najmenej rozvinutých regiónov Slovenska priniesť inovácie a nové pracovné príležitosti v spojení s tradičnými odvetvami tohto regiónu – poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Tie produkujú odpady, ktoré majú významnú energetickú hodnotu. Akademickú obec v tomto bloku reprezentoval prof. Ján Gaduš zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Druhý blok ukončil Michal Lietava, ktorý sa vrátil k téme obalov, tentokrát biologicky rozložiteľných, ktoré môžu byť riešením prevencie vzniku nerecyklovateľného odpadu vo viacerých oblastiach použitia.

Aj druhý blok pokračoval diskusiou, ktorá potvrdila záujem divákov o tieto témy a ukázala, že väčšia interakcia s účastníkmi je určite žiaduca aj v ďalších ročníkoch konferencie. Ten nasledujúci začne písať ďalších 5 rokov histórie tohto podujatia a určite bude zameraný na témy, ktoré budú v danom čase v oblasti obehového hospodárstva aktuálne.

Michal Sebiň

predseda Sekcie obehového hospodárstva SOPK

www.sopk.sk/ba

Úvodné vystúpenie predsedu SOPK Petra Mihóka

V Slovenskej obchodnej a priemyselnej komore si plne uvedomujeme, že zodpovedný a transparentný prístup k ochrane životného prostredia musí byť súčasťou etiky v podnikaní. Zhoršovanie životného prostredia bude mať nepochybne čoraz väčší vplyv na hospodársku činnosť. Mám na mysli extrémne poveternostné podmienky, dostupnosť prírodných zdrojov, ale napríklad i zdravie ľudí...

Podtitul tohtoročnej konferencie je: „na ceste k udržateľnosti“. Slovenská obchodná a priemyselná komora vníma udržateľnosť ako schopnosť uspokojovať naše vlastné racionálne potreby

Tému cirkulárnej ekonomiky považujeme v Slovenskej obchodnej a priemyselnej komore za veľmi vážnu a dôležitú. Dôkazom je napríklad i zámer urobiť z našej regionálnej súťaže Zelený

Súčasťou dnešnej konferencie je aj téma biohospodárstva. Skutočným odborníkom s dlhoročnou praxou je predseda našej Banskobystrickej regionálnej komory a zároveň predseda Správnej rady BioPark Slovakia Vladimír Mužila. Prišiel, aby vám predstavil biohospodárstvo na Slovensku.

Ekonomika dnes nevyhnutne reaguje na vývoj v oblasti ochrany životného prostredia, na potreby šetriť surovinné zdroje a energie. Rozhodnutia, ktoré škodia ekonomike a jej aktérom, škodia celej spoločnosti. Pretože ekonomika je jedinou oblasťou ľudskej činnosti, ktorá vytvára materiálne a finančné zdroje, bez ktorých ostatné oblasti života spoločnosti nemôžu existovať.

My v Slovenskej obchodnej a priemyselnej komore sa dlhodobo zamýšľame nad reálnymi, ale aj realistickými riešeniami najmä z pohľadu ďalšieho vývoja ekonomiky. Preto sme pred niekoľkými rokmi vytvorili Sekciu odpadového hospodárstva, založili sme Nadáciu na podporu vzdelávania a ekológie a v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom a Slovenskou agentúrou životného prostredia udeľujeme už spomínané ocenenie „Zelený Merkúr“.

Dámy a páni,
ďakujem vám, že ste prijali naše pozvanie a želám vám, aby ste dnešný deň v našej spoločnosti strávili nielen príjemne, ale predovšetkým zmysluplne.

Rozhodnutia, ktoré škodia ekonomike a jej aktérom, škodia celej spoločnosti.

pri udržaní kvality života, ale zároveň bez narušania potrieb a kvality života našich nasledovníkov.

Aby to fungovalo, je potrebné spojiť sily. Aby mohli podnikatelia inovovať, musí fungovať veda, ktorá tie inovácie „vymyslí“, a zapojiť sa musí aj exekutíva, ktorá výstupy vedy inštitucionalizuje a vytvorí podmienky na podnikanie v súlade so životným prostredím, tak aby firmy mohli fungovať, vyrábať, tvoriť zdroje pre štátny rozpočet a pomáhať tak ekonomike i spoločnosti rásť.

Merkúr, oceňujúcej firmy v banskobystrickom regióne dôsledne dodržiavajúce princípy obehového hospodárstva, celoslovenskú súťaž, aby sme umožnili aj firmám z ostatných regiónov Slovenska ukázať, čo v tejto oblasti dokázali.

Som rád, že pozvanie na dnešné podujatie prijal aj zástupca ministerstva životného prostredia, ktorý predstaví iba nedávno prijaté legislatívne úpravy v oblasti nakladania s obalmi. Máme tak jedinečnú príležitosť získať najnovšie informácie takpovediac z prvej ruky.

KONFERENCIA CIRKULÁRNA EKONOMIKA

Sekcia obehového hospodárstva

Michal Sebiň

predseda Sekcie obehového hospodárstva SOPK

Predstavenie činnosti Sekcie obehového hospodárstva SOPK

Čo ponúkame

- Podieľanie sa na príprave a pripomienkovaní všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva
- Informovanie členov o zmenách v odpadovej legislatíve
- Organizovanie vzdelávacích aktivít a odborných konferencií

Čím sa odlišujeme

- Odborné exkurzie
- Návštevy zberových a recyklačných firiem

Členovia Sekcie obehového hospodárstva SOPK

KONFERENCIA CIRKULÁRNA EKONOMIKA

Ľubomír Ďuračka

Odbor odpadového hospodárstva
Ministerstva životného prostredia SR

Nové nariadenie o obaloch

- Európsky parlament 24. 4. 2024 schválil nový návrh nariadenia
- Nariadenie sa začne uplatňovať 18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti

Nariadenie o obaloch a odpadoch z obalov

- Návrh nariadenia bol zverejnený 30. 11. 2022
- Rozsiahly návrh, ktorý pokrýva celý životný cyklus obalov, ktorého cieľom je obmedziť nárast množstva odpadu z obalov, harmonizovať trh s obalmi a podporiť obehové hospodárstvo
- Stanovuje požiadavky na uvedenie obalov na trh, udržateľnosť, označovanie, informovanie, posudzovanie zhody, RZV, nakladanie s odpadmi z obalov, povinnosti hospodárskych subjektov, požiadavky na zálohový systém
- Obaly musia byť recyklovateľné, plastové časti musia obsahovať určitý minimálny recyklovaný obsah stanovený na typ a formát obalu
- Niektoré typy obalov len kompostovateľné – vrecúška na čaj, kávu, lepiace štítky na ovocí, zelenine, tašky
- Zníženie množstva odpadu z obalov v prepočte na obyvateľa
- Výrobca má zabezpečiť minimalizáciu obalov tak, aby nebol zbytočne vytvorený voľný priestor

- Obaly musia obsahovať údaj o materiálovom zložení, informácie pre spotrebiteľov, ako s odpadom nakladať
- Stanovené povinné ciele pre opakované používanie obalov – nápojových aj prepravných
- Obmedzuje sa používanie niektorých balení tovarov

Ciele

- Vychádzajú zo smernice EP a Rady 94/62/ES

• Miera recyklácie pre jednotlivé obalové materiály (prúdy odpadov) do:

31. decembra 2025	31. decembra 2030
najmenej vo výške:	najmenej vo výške:
• 70 % sklo	• 75 % sklo
• 75 % papier a lepenka	• 85 % papier a lepenka
• 70 % železné kovy	• 80 % železné kovy
• 50 % hliník	• 60 % hliník
• 50 % plast	• 55 % plast
• 25 % drevo	• 30 % drevo

**MINERÁLNE
VODY a.s.**

Daniela Slabá

riaditeľka pre environmentalistiku a bezpečnosť,
MINERÁLNE VODY a.s.

Zálohovanie obalov a jeho vplyvy z pohľadu výrobcov

Miera návratnosti plastových obalov a plechoviek od nápojov podľa údajov od Správcu zálohového systému n.o. za rok 2023 dosiahla v SR úroveň až 92 %. Cieľom bolo 90 %.

Pre výrobcov na Slovensku má zavedenie zálohového systému **zmiešaný vplyv**.

Na jednej strane sú to dodatočné náklady, logistické výzvy a zvýšená zodpovednosť.

Na druhej strane však systém podporuje ekologickú výrobu, zlepšuje firemnú reputáciu a môže priniesť dlhodobé ekonomické výhody pre tých, ktorí investujú do udržateľných riešení.

Vplyvy zálohovacieho systému z pohľadu výrobcov

1. Dodatočné náklady
2. Zvýšená zodpovednosť
3. Konkurenčné výhody a tlak
4. Zlepšenie firemnej reputácie
5. Regulačné tlaky
6. Dlhodobé úspory

Zvýšené náklady pre výrobcov v podobe administratívneho poplatku od januára 2024

- Výška jednorazového poplatku stúpla o viac ako 500 % na rok 2024
- Zaujímavosťou je, že nezáleží od hmotnosti gramáže PET fľaše, ale jej farby
- Číry PET je pre nás, výrobcov, najviac cenovo výhodný, preto do budúcnosti si určite aj iní výrobcovia prehodnotili farby PET preforiem, ktoré uvedú na trh

DRUH (materiál, farba)	Rok 2022	Rok 2024	% navýšenie
	Cena v Eur/kus		
Číra PET	0,003	0,018	500
Modrá PET (všetky odtiene)	0,0042	0,0276	557
Zelená PET (všetky odtiene)	0,0042	0,0279	564
Ostatné svetlé a ostatný tmavý mix	0,0054	0,0341	531

Vladimír Mužila

predseda správnej rady BioPark Slovakia

BioPark: Vedecko-technologický a priemyselný park pre biohospodárstvo

Naša misia

- Etablovanie špecializácie regiónu Banskobystrického samosprávneho kraja v oblasti biohospodárstva využívaním a prezentovaním jeho teritoriálneho, surovinového, historického a výskumno-inovačného potenciálu
- Tvorba investičných príležitostí v oblasti biohospodárstva, znižovanie investičných rizík, transfer inovácií a technológií od excelentných zahraničných partnerov
- Budovanie platformy pre vznik klastra nositeľa vlajky biohospodárstva

Vízia

1. Infraštruktúra pre investorov
2. Zdroj suroviny (biomasy)
3. Výskumná a inovačná infraštruktúra
4. Rozvoj ľudských zdrojov

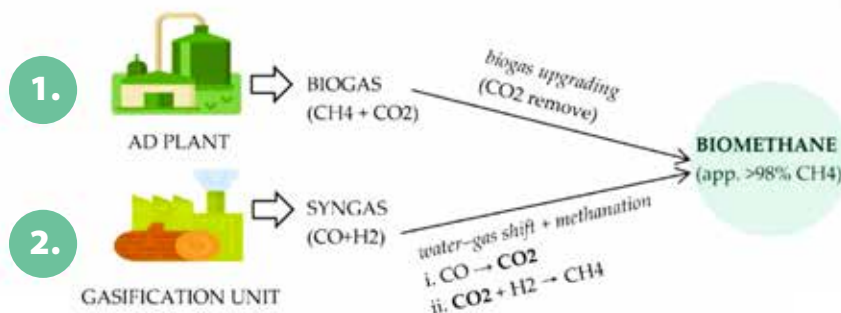
Pilotné projekty

- Výstavba biometánových staníc a metódy zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu

Etapy komercializácie:

PILOTNÉ PROJEKTY BioPark Slovakia

výstavba biometánových staníc
a metódy zhodnocovania BRO

prof. Ján Gaduš

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

Miesto a úlohy biorafinérie v systéme cirkulárnej ekonomiky

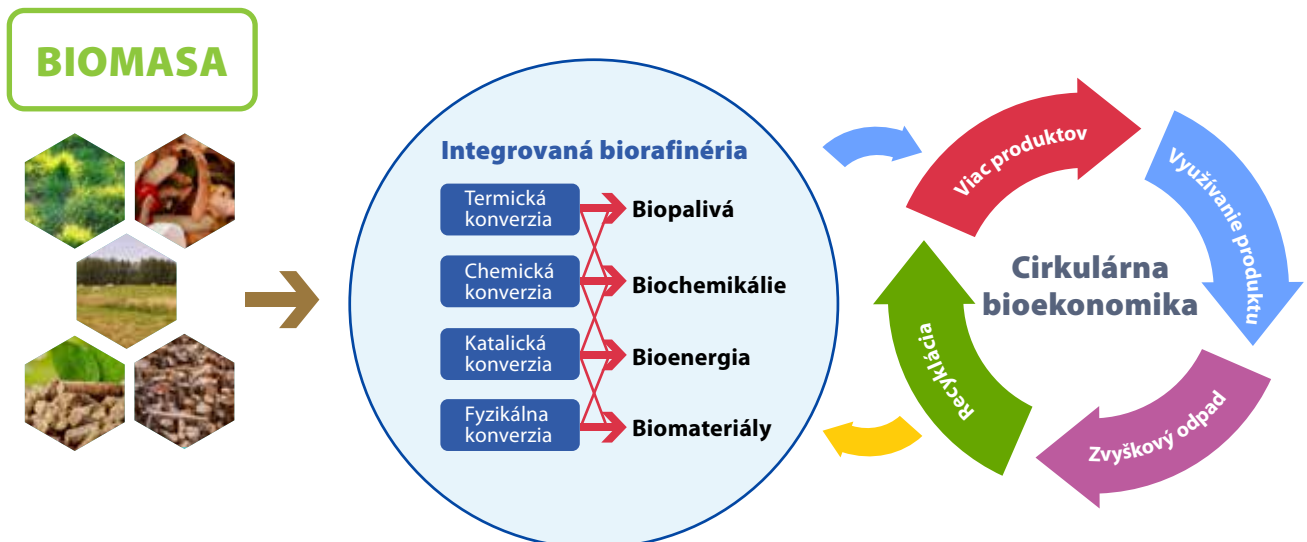
Biorafinéria je zariadenie, ktoré integruje procesy premeny biomasy so zariadeniami na výrobu palív, energie a chemikálií s pridanou hodnotou z biomasy. Biorafinéria je obdobou dnešnej ropnej rafinérie, ktorá vyrába viacero palív a produktov z ropy. Získavaním niekoľkých produktov súčasne biorafinéria maximalizuje hodnotu získanú zo vstupnej suroviny – biomasy.

Produkty s vysokou hodnotou (biochemikálie) zvyšujú ziskovosť, veľkoobjemové palivo (náhrada za naftu a benzín) pomáha uspokojovať energetické potreby a výroba energie vedie k znižovaniu nákladov na energiu a úsporám emisií skleníkových plynov z tradičných elektrární.

Závery

- Cirkulárna ekonomika a obnoviteľné zdroje energie sú kľúčovými témami súčasnej spoločnosti, ktoré súvisia s udržateľným využívaním zdrojov a ochranou životného prostredia. Cieľom cirkulárnej ekonomiky je minimalizovať odpady a obnoviteľné zdroje energie hrajú dôležitú úlohu pri presúvaní sa od lineárneho modelu spotreby k systému, kde sa energiou a materiálmi obieha v uzavretom cykle.
- Rýchlorastúce dreviny a energetické byliny predstavujú sľubný zdroj biomasy pre termochemickú konverziu – biorafinérie. Ponúkajú mnoho výhod oproti tradičným zdrojom biomasy, ako je rýchly rast, nízke nároky na pôdu a nízke emisie skleníkových plynov.

Schéma možností integrovania biorafinérie do systému obehového hospodárstva

KONFERENCIA CIRKULÁRNA EKONOMIKA

Michal Lietava
konateľ, AVATIME s.r.o.

Recyklácia bioplastov na príklade NonOilenu

Zmena paradigmy o konci života plastov

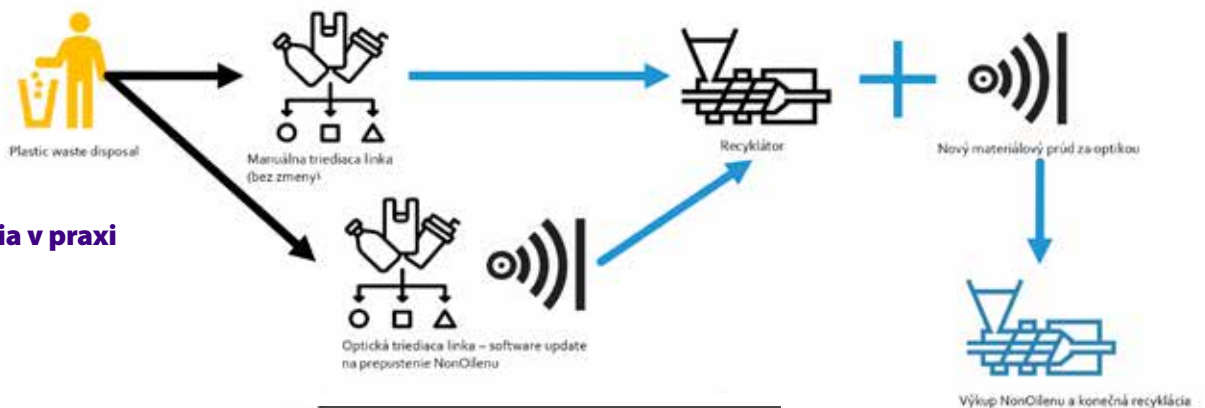
Náš cirkulárny pohľad ⇒

Ako recyklovať NonOilen?

1. NonOilen je veľmi dobre materiálovo recyklovateľný
2. Otestovali sme optickú separáciu s firmou TOMRA – výborné výsledky
3. Vieme spoľahlivo separovať NonOilen od ostatných plastov aj jednotlivé druhy NonOilenu medzi sebou

Recyklácia v praxi

Motivácia pre recyklátora:

- prémiová výkupná cena
- návratnosť investície 1 – 2 roky

KONFERENCIA CIRKULÁRNA EKONOMIKA

Moderátorka konferencie Anka Žitná

Pohľad do publika

Prvý diskusný panel

Diskusia – otázky z publika

5. ročník konferencie **CIRKULÁRNA EKONOMIKA** na ceste k udržateľnosti

zorganizovala Slovenská obchodná a priemyselná komora v spolupráci s Nadáciou na podporu vzdelávania a ekológie a Národným výborom Medzinárodnej obchodnej komory Slovensko.

Nadácia na podporu
vzdelávania a ekológie

Mediálni partneri konferencie:

Kompletné prezentácie nájdete na www.sopk.sk
Informácie o konferencii nájdete aj na sociálnych sieťach

V O L V O

Budúcnosť je elektrická

Volvo EX30

Naše najmenšie SUV, ktoré dokáže veľké veci. Výrazný dizajn, kompaktný formát, inšpiratívny výkon a dojazd až 480 km na jedno nabitie. Malá veľká vec.

www.volvocars.sk

Gruzínsko – krajina nových možností spolupráce

Chargé d'affaires Gruzínskej republiky Ekaterine Dugladze, ktorá začala svoju misiu na Slovensku, ako jednu z prvých inštitúcií navštívila Slovenskú obchodnú a priemyselnú komoru. Vzájomná obchodná výmena sa za ostatné roky zvýšila a predseda SOPK Peter Mihók potvrdil, že „SR má záujem pokračovať v rozvoji partnerstva s dôrazom na hospodársku a obchodnú oblasť, v ktorej stále existuje nevyužitý potenciál“.

Uzbecká republika

– najväčší trh stredoázijského regiónu

Uzbekistan patrí medzi rýchlo rastúce ekonomiky a je druhým najväčším obchodným partnerom Slovenska v rámci regiónu Strednej Ázie. Aj keď vzájomná obchodná výmena má rastúci trend, obrat nezodpovedá možnostiam potenciálu oboch krajín. Uzbekistan je krajina s energetickou nezávislosťou a s bohatou základňou minerálnych a prírodných zdrojov a rovnako je zaujímavá v oblasti cestovného ruchu. Zhodli sa predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory Peter Mihók a veľvyslanec Uzbeckej republiky pre Slovensko so sídlom vo Viedni Bakhtiyor Ibragimov počas prijatia na pôde SOPK.

Konsolidačný balíček prenáša ťarchu na podnikateľov

Zástupcovia 35 firiem nitrianskeho regiónu prijali pozvanie Nitrianskej regionálnej komory SOPK na tradičný Klub SOPK 27. novembra 2024. Hlavným hosťom bol podpredseda vlády SR pre plán obnovy a znalostnú ekonomiku Peter Kmec.

Medzi hosťami bol predseda SOPK Peter Mihók, generálny tajomník SOPK Martin Hrivík a pozvanie prijal tiež primátor mesta Nitra Marek Hattas.

Vystúpenia jednotlivých hostí boli zamerané na oblasť Plánu obnovy, ktorý prechádza do finálnej fázy a obsahuje témy priamo sa dotýkajúce podnikania, na oblasť zelenej ekonomiky a na potrebu reformy stredného školstva v záujme akceptovania požiadaviek výrobnjej sféry. V tej súvislosti odznelo, že dôležité je tiež posilňovať výskum, vývoj a inovácie a zabezpečiť, aby naše vlastné investície do vzdelania neodchádzali do západnej Európy. Prítomní podnikatelia mali

počas diskusie možnosť vyjadriť svoje názory, pričom poukázali na skutočnosť, že prijatý konsolidačný balíček prenáša najväčšiu ťarchu práve na podnikateľov a v prípade prípravy ďalšieho balíčka je potrebné prizvať k diskusii tiež reprezentantov podnikateľskej sféry.

Počas klubového stretnutia boli odovzdané čestné uznania SOPK dvom dlhoročným členom – agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik, a VÚEZ, a.s., Levice pri príležitosti 50. výročia ich vzniku.

Miroslav Masarik
riaditeľ Nitrianskej
regionálnej komory SOPK
www.sopk.sk/nr

Mladé zvaračské talenty

Dvadsať žiakov z celého Slovenska sa stretlo 19. novembra 2024 v Spojenej škole v Martine na súťaži Mladý talent vo zvaraní, ktorú už po druhý raz vyhlásila Slovenská obchodná a priemyselná komora.

Celoslovenské súťaže žiakov už 18 rokov organizuje Sekcia odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK pre rôzne odbory.

Do súťaže zvaráčov sa zapojilo 11 stredných odborných škôl – členov SOPK:

- SOŠ technická Čadca • SOŠ strojnícka Kysucké Nové Mesto • SOŠ strojnícka Považská Bystrica • SOŠ Nováky • SPŠ Nové Mesto nad Váhom • SOŠ technická Piešťany • SOŠ agrotechnická Topoľčany • SOŠ technická Tlmače • Súkromná SŠ Železiarne Podbrezová • SOŠ technická Prešov • SOŠ priemyselných technológií Košice.

Z dôvodu objektívnosti sa Spojená škola Martin ako spoluorganizátor do súťaže nezapojila.

Súťažilo sa v metóde 135, žiaci zvarali v ochrannej atmosfére v CO₂. Zhostiť sa museli dvoch rôznych zvarov – tupým zvarom spájali dve kovové dosky a kútovým zvarom privarali rúru na rovný plech. Na súťaž dohliadali a práce hodnotili odborníci z Čechu zvaračských odborníkov v Trnave Dušan Malárik a Andrej Lukačovič.

Výsledky súťaže jednotlivcov:

- 1. miesto: Alex Veteráni,**
SOŠ technická, Tlmače
- 2. miesto: Tomáš Nagy,**
SOŠ technická, Tlmače
- 3. miesto: Tobias Kmínek,**
SOŠ technická, Čadca

Výsledky súťaže družstiev:

- 1. miesto: Stredná odborná škola technická, Tlmače**
- 2. miesto: Stredná odborná škola technická, Čadca**
- 3. miesto: Súkromná spojená škola Železiarne Podbrezová**

Žiak, ktorý sa umiestnil na prvom mieste, bol okrem vecných cien odmenený aj medzinárodným certifikátom európskeho zvarača podľa normy STN ISO 9606-1.

Súťaž sponzorsky podporili a ceny do súťaže venovali firmy, ktoré dlhodobo partnersky spolupracujú so Spojenou školou Martin v duálnom systéme vzdelávania. Išlo o firmy VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., GGB Slovakia s. r. o., STATON, s.r.o., P M R, s.r.o., Kjellberg Trading s.r.o., ZWL Slovakia – Výroba ozubených kolies Sučany, s. r. o., HAKOM, s.r.o., ECCO Slovakia, a.s., TTS Martin, s.r.o. →

1. miesto, zvarači v súťaži družstiev

2. miesto, zvarači v súťaži družstiev

3. miesto, zvarači v súťaži družstiev

AKTIVITY SOPK

Súťaž finančne podporila aj spoločnosť Messer Tatragas, spol. s r.o., Pressta-Eisele ČS s.r.o., Žilinský samosprávny kraj, Sekcia odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK a Nadácia na podporu vzdelávania a ekológie pri SOPK.

Veríme, že mladí zvárači odchádzali nielen s hodnotnými cenami, ale aj s krásnymi zážitkami a novými priateľstvami. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii súťaže. ■

Všetci zúčastnení v súťaži Mladý talent vo zváraní

Vitazi v súťaži Mladý talent vo zváraní v kategórii jednotlivcov

Hodnotiaci porota

Ceny pre víťazov

Nadácia na podporu
vzdelávania a ekológie

Súťaž „Veľká cena SOPK“ za uplatňovanie etických princípov v podnikaní

Slovenská obchodná a priemyselná komora organizuje súťaž ako jediná podnikateľská inštitúcia v SR už od roku 2001. Podnikateľská etika totiž podľa nej ovplyvňuje efektívnosť podnikania a prispieva aj k pozitívnemu vývoju slovenskej ekonomiky ako celku.

Trvanie súťaže: 1. 10. 2024 – 28. 2. 2025

Prihlášku do súťaže nájdete na www.sopk.sk a môžete ju doručiť do 28. februára 2025:

- poštou na adresu: SOPK, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava alebo
- osobne alebo poštou na pracovisko regionálnej komory SOPK vo vašom regióne

Podpora etických princípov v podnikaní v Slovenskej republike

Za podnikateľskými príležitosťami na Kube

Po osemnástich rokoch sa Trnavská regionálna komora SOPK so skupinou podnikateľov vrátila do Havany. Obchodnú misiu zorganizovala v spolupráci s Obchodnou komorou Havana a slovenským veľvyslanectvom na Kube v rámci projektov ekonomickej diplomacie.

Na obchodnej misii sa zúčastnilo 9 osôb reprezentujúcich 5 firiem:

ANIUS, a. s. • CBS spol, s.r.o. • ELMAX ŽILINA, a.s. • PROPLUSCO Services spol. s r. o. • Reflexy, n.o.

Účastníci sa stretli s veľvyslancom, predstaviteľmi zastupiteľského úradu SR v Havane a ďalšími firmami aj zo Slovenska, ktoré už na kubánskom trhu pôsobia a ktoré vystavovali tiež v spoločnom slovenskom stánku na veľtrhu FIHAV, ktorý sa v tom čase v Havane konal. Stretnutie na ambasáde bolo zamerané na oboznámenie sa s daným prostredím, na jedinečnosť, špecifiká a možnosti obchodovania na Kube. Na ambasáde sa uskutočnila aj výstava diel hendikepovaných umelcov zo Slovenska, ktorú realizoval zástupca jednej z účastníckych firiem, Reflexy.

Ukážku diel hendikepovaných umelcov zo Slovenska si mohli pozrieť aj návštevníci výstavy FIHAV v stánku SR, kde sa uskutočnil Slovenský deň. Účastníci na výstave mali možnosť absolvovať individuálne rokovania s potenciálnymi partnermi alebo sa stretnúť so zástupcami firiem, ktoré pozvala Obchodná komora Havana.

Výstava bola významnou platformou na prezentáciu tvorby slovenských umel-

cov v zahraničí. Zástupca firmy Reflexy prezentoval Slovensko v oblasti umenia. Na stretnutí boli zástupcovia ministerstva zahraničných vecí Kubánskej republiky, umelcov, diplomatickej komunity a predstaviteľov miestnych médií.

Predstavitelia firmy Proplusco Services prezentovali záujem o dovoz pracovnej sily na Slovensko, ale kvôli kubánskym špecifikám, ktoré si vyžadujú nutné povolenie zo strany tamojšieho ministerstva zahraničných vecí, bude tieto otázky riešiť priamo veľvyslanec SR v Havane a následne zástupcovia firmy Proplusco Services opätovne vycestujú do Havany.

Zástupcovia firmy CBS spol absolvovali mnohé rokovania sprostredkované Obchodnou komorou Havana, ako aj so štátnym podnikom, ktorý sa venuje topografii a kartografii. Rokovali aj s firmami, ktorým predstavili svoje aplikácie a produkt vhodný pre rôznych výrobcov máp, ktorý im ponúka výhody vo forme prepájania papierovej mapy s rozšírenou realitou, ktorá je vhodná pre turistov. S ďalšími firmami diskutovali o možnosti využitia mapových podkladov pre podnikateľské účely.

Zástupcovia firmy ANIUS diskutovali so slovenskými firmami podnikajúcimi na Kube ohľadom možnosti zalo-

ženia spoločného kubánsko-slovenského podniku. V rámci rozhovorov s kubánskou obchodnou komorou a s firmami na veľtrhu FIHAV hovorili o možnosti podnikania v oblasti leteckej dopravy, v logistike, vybavenia carga a prebrali konkrétny systém

Výstava umeleckých diel na výstave FIHAV. Vľavo veľvyslanec SR na Kube Milan Zachar.

a postupy v prípade reálneho záujmu o podnikanie v leteckej doprave.

Zástupca firmy ELMAX ŽILINA sa stretol s predstaviteľmi Obchodnej komory Havana a predstaviteľmi zastupiteľského úradu SR ohľadom prieskumu trhu a možností umiestnenia svojich produktov priamo alebo sprostredkované cez slovenské firmy už pôsobiace na Kube.

Podľa účastníkov bola obchodná misia zaujímavá, vzdelávacia a prínosná v podobe nových informácií a partnerských kontaktov. ■

Časť delegácie s veľvyslancom SR na Kube Milanom Zacharom

Rokovania firiem

Súťaž strojárrov v Čadci

Stredná odborná škola technická v Čadci, Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre strojárstvo a ostatnú kovospracúvaciú výrobu, bola 12. novembra 2024 usporiadateľom 18. ročníka celoslovenskej súťaže odborných vedomostí a praktických zručností žiakov pre strojárstvo – v odboroch strojný mechanik a mechanik strojov a zariadení.

Súťaž vyhlásila Sekcia odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK. Po privítaní riaditeľom školy Stanislavom Špilom sa súťažiacim a hosťom prihovoril Peter Weber, podpredseda Žilinského samosprávneho kraja, a Pavol Vitek, predseda Predstavenstva Žilinskej regionálnej komory SOPK.

Cieľom súťaže bolo porovnať odborné vedomosti a praktické zručnosti žiakov a motivovať ich k ďalšiemu odbornému rozvoju.

Pedagogický dozor v rámci voľného času, keď žiaci súťažili, navštívil Slovenský orloj v Starej Bystrici. Spoločný čas využili na výmenu skúseností z odborného vzdelávania.

Do súťaže sa zapojilo 10 stredných odborných škôl – členov SOPK:

- SOŠ polytechnická Prievidza • SOŠ technická Poprad • SOŠ stavebná Liptovský Mikuláš • SOŠ technická Námestovo • SOŠ technická Tlmače • SOŠ strojnícka Považská Bystrica • SOŠ technická Dubnica nad Váhom • SOŠ strojnícka Kysucké Nové Mesto • SOŠ drevárska Vranov nad Topľou.

SOŠ technická Čadca sa do súťaže tiež zapojila, ale výsledky jej žiakov sa nezarátavali do celkového hodnotenia víťazov pre nestrannosť a objektivitu.

Výsledky súťaže jednotlivcov:

- 1. miesto:** Mário Nemčík,
SOŠ drevárska, Vranov nad Topľou
- 2. miesto:** Ivan Kurjak,
SOŠ technická, Námestovo
- 3. miesto:** Jonas Peter Hartmann,
SOŠ polytechnická, Prievidza

Výsledky súťaže družstiev:

- 1. miesto:** Stredná odborná škola technická, Námestovo
- 2. miesto:** Stredná odborná škola technická, Tlmače
- 3. miesto:** Stredná odborná škola drevárska, Vranov nad Topľou

Poradie víťazov určil súčet bodov za praktickú a teoretickú časť. Praktická časť pozostávala z výroby súčiastky podľa technického výkresu, kde sa hodnotila presnosť dodržania rozmerov a kvalita opracovania výrobku ručným obrábaním (pilovanie, vŕtanie, brúsenie). Teoretickú časť tvoril test zložený z otázok zo strojárstva.

Víťazi v kategórii jednotlivcov boli ocenení víťazným pohárom, diplomom a odmenení hodnotnými cenami – →

AKTIVITY SOPK

náradím, ktoré využijú pri svojej odbornej práci. Víťazné družstvá tiež získali víťazný pohár a diplom. Všetci účastníci boli odmenení upomienkovými predmetmi a diplomom za účasť. Veríme, že každý prežil príjemný deň plný nových skúseností a zážitkov a že žiaci nadviazali nové priateľstvá. Opäť sa potvrdilo, že naše stredné odborné školy pripravujú kvalitných odborníkov.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii súťaže. Za finančnú podporu a vecné ceny ďakujeme Nadácii na podporu vzdelávania a ekológie pri SOPK, Žilinskej RK SOPK, Žilinskému samosprávnemu kraju a spoločnostiam Pressta-Eisele ČS s.r.o., Krasňany – výrobca strojov na výrobu ALU a PVC okien a dverí, Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto – výrobca komponentov pre automobilový priemysel, SLOVAK HOLDING s.r.o., Žilina – výrobca oceľových konštrukcií, výstavba technologických celkov na kľúč, výrobných objektov a hál, POROBO, s.r.o., Čadca – elektroinštalačné služby. ■

Víťazi zo súťaže jednotlivcov

Ručné obrábanie kovového výrobku

Účastníci a publikum pri otvorení súťaže

Prezident
Eurochambres
Vladimír Dlouhý

Zľava generálny tajomník SOPK Martin Hrivák,
predseda SOPK Peter Mihók a prezident Eurochambres Vladimír Dlouhý

Európa zažíva najhorší ekonomický prepád od druhej svetovej vojny

Úlohou Asociácie európskych obchodných komôr Eurochambres so sídlom v Bruseli je výraznejšie argumentovať a pôsobiť aj na orgány a štruktúry Európskej únie ako obhajca podnikateľských záujmov a podnikateľov zo všetkých krajín a obchodných komôr, ktoré sú členmi Asociácie. Zhodli sa 21. novembra v Bratislave predseda SOPK Peter Mihók a prezident Asociácie európskych obchodných komôr Eurochambres Vladimír Dlouhý. Eurochambres združuje 20 miliónov firiem v 43 krajinách Európy.

V súvislosti s dôležitou úlohou Eurochambres v posilňovaní konkurencieschopnosti európskych podnikov a ich ochrane voči veľkým krajinám vo zvyšku sveta Peter Mihók a Vladimír Dlouhý pripomenuli, že významným medzinárodným fórom, kde sa bude dať táto téma rozvinúť, bude Európsky parlament podnikov, ktorého 7. ročník sa uskutoční na budúci rok v novembri. Na ňom by sa mali zúčastniť zástupcovia zo všetkých členských krajín, ktoré majú svojich zástupcov v Európskom parlamente (europoslancov). Počet miest pre danú krajinu na tomto podujatí závisí práve od počtu jej europoslancov. Pokiaľ bude na Slovensku záujem, SOPK sa aj s delegáciou podnikateľov na Európskom parlamente podnikov zúčastní.

Podnikatelia v žiadnej z členských krajín Európskej únie ani Eurochambres nie sú spokojní s aktuálnym vývojom a problémy, s ktorými sa boria, preto treba už riešiť. Aby Európa a Európska únia neboli v pozícii, že zaostávajú. A práve Európsky parlament podnikov môže byť miestom, kde budú môcť podnikatelia prezentovať svoje názory, požiadavky a predstavy, čo potrebuje podnikateľský sektor a európska ekonomika, aby boli konkurencieschopní.

Európske podnikateľské prostredie je regulované oveľa viac než konkurenčné americké či ázijské. Zväzujú nás klimatické ciele, ale aj ESG politika. Je to pre nás, Európanov, konkurenčná nevýhoda.

„Keď sa pozrieme na základné čísla, v roku 2007 Európska únia a Veľká Británia mali HDP o trochu väčší ako USA. V roku 2022 Únia spolu s Veľkou Britániou, už po Brexite, tvorili cca 67 percent amerického HDP. Za pätnásť rokov sme stratili pozíciu voči Spojeným štátom americkým o jednu tretinu. A to je prepád, ktorý Európa od konca druhej svetovej vojny nezažila,“ konštatuje ekonóm, niekdajší najmladší minister hospodárstva dvoch ponovembrových československých vlád Mariána Čalfu, federálny aj český minister priemyslu vo vláde Václava Klauza, exprezident Hospodárskej komory Českej republiky Vladimír Dlouhý, súčasný prezident Eurochambres. ■

Rozhovor s Vladimírom Dlouhým si môžete pozrieť [TU](#)

Cesta za poznáním na sever

Investícia švédskej automobilky Volvo na východe Slovenska bola jedným z hlavných motívov, prečo sme sa v Košickej regionálnej komore SOPK rozhodli zorganizovať v závere októbra obchodnú misiu do tejto severskej krajiny. Päť dní, ktoré sme strávili v Göteborgu a Štokholme, prinieslo stretnutia so zaujímavými ľuďmi z rôznych sfér, nové kontakty a hlavne množstvo poznatkov a informácií.

Chalmers University of Technology, súkromná výskumná univerzita, sa zameriava na inžinierstvo a vedu, poskytuje aj vzdelanie a výskum v oblasti lodnej dopravy, architektúry a manažmentu. Zamestnáva cca 3 100 ľudí a študuje na nej 10-tisíc študentov. Profesor Torbjorn Lundh predstavil fungovanie TRIPLE HELIX MODELU, neskôr rozvinutého do QUADRUPLE HELIX MODELU. Ich princíp je v podstate jednoduchý a mal by byť prirodzenou súčasťou každého ekosystému. Kým „triple helix“ je založený na spolupráci medzi (1) akademickou sférou, (2) privátnym sektorom a (3) verejnou správou, „quadruple“ model pridáva ďalší prvok: (4) službu komunite.

Volvo Cars – Torslanda, to bola netrepežlivo očakávaná návšteva závodu.

Absolvovali sme podrobnú prehliadku závodu a diskutovali s predstaviteľmi Volvo Cars o rôznych aspektoch prevádzky vrátane:

Vnútorne priestory Chalmers University

- riadenia výrobných procesov,
- údržby a IT riešení,
- partnerstiev vo verejnej doprave,
- rozmanitosti a rozvoja pracovnej kultúry,
- spolupráce so školami a podpory celoživotného vzdelávania,
- dodávateľsko-odberateľských vzťahov a logistiky.

V priestoroch spoločnosti Nexer sme sa zúčastnili na otvorení Honorárneho konzulátu SR vo Švédsku za účasti veľvyslanca SR vo Švédsku Ľubomíra Čaňa a Martina Hanssona, generálneho riaditeľa PION Group, zástupcu generálneho riaditeľa Nexer Group a novo vymenovaného honorárneho konzula SR v Göteborgu. Zdôraznil svoje odhodlanie posilňovať väzby medzi Slovenskom a Švédskom, podporovať spoluprácu a iniciatívy v oblasti investícií, najmä v startupovom sektore. „V tejto pozícii sa budem zameriavať na vytváranie a podporu medzinárodných programov, ktoré odrážajú naše spoločné ciele, podporujú inovácie a prispievajú k hospodárskemu rastu v oboch krajinách,“ prisľúbil.

Ďalšie stretnutia v Göteborgu priniesli cenné inšpirácie a poznatky. Predstavitelia spoločnosti Enride, Göteborg Energi Company, výrobcu a distribútora energie, prezentovali svoje úsilie o budovanie udržateľnosti, zavádzanie

Návšteva vo Volvo Studio v Štokholme

Stredná odborná škola technická, Štokholm

inteligentných systémov a energeticky efektívnych riešení. Spoločnosť [Stena Recycling AB](#) zase predstavila svoje riešenia v oblasti recyklácie.

Na pôde [Business Region Göteborg](#), regionálnej organizácie na podporu podnikania a medzisektorovej spolupráce, sme sa dozvedeli o možnostiach spolupráce v oblasti inovácií, rozvoja klastrov, zahraničných investícií, logistiky, automotive priemyslu a hodnotového reťazca batérií. Ivana Nittmanová z Business Košice predstavila novovzniknutú platformu na podporu prichádzajúcich a už existujúcich investorov.

Predstavitelia [Business Sweden](#) konštatovali, že Slovensko je prioritným trhom pre Švédsko. Táto nezisková strategická konzultačná spoločnosť, ktorej cieľom je pomôcť švédskym spoločnostiam zvýšiť ich globálny predaj a medzinárodným spoločnostiam investovať a expandovať do Švédska, bola hlavným konzultantom pre Volvo Cars pri rozhodovaní o investícii na Slovensku. Výstavba závodu pri Košiciach predstavuje prvú takúto investíciu pre Volvo Cars v Európe za posledných 60 rokov, čo je významný úspech pre slovenský trh. V [Heart Aerospace](#) sme absolvovali prehliadku pôvodného startupu, ktorého misia spočíva v dekarbonizácii a demokratizácii leteckej dopravy. Snahou je znížiť emisie a vybudovať udržateľnú budúcnosť, ale aj sprístupniť lietanie mnohým na celom svete.

[Stockholm Business Region](#) v spolupráci s [Business Sweden](#) prezentovali rôzne aspekty podnikateľského ekosystému a vzájomnú spoluprácu v oblasti Štokholmu. Predstavili infraštruktúru investícií v regióne, podporu pri zakladaní firiem, marketingové iniciatívy a vzdelávacie programy. Témy zahŕňali aj smart energetiku, dopravu, a energetický a batériový ekosystém. Významným prínosom bolo vystúpenie expertky na inovácie, strategické partnerstvá, startupy a výskum a vývoj, ktorá oboznámila účastníkov s najnovšími trendmi vo švédskom ekosystéme.

V oboch mestách, Štokholme aj Göteborgu, sú tieto „BUSINESS“ organizácie považované za kľúčové inštitúcie podporujúce rozvoj podnikania. Preto sme boli hrdí, že aj v Košiciach nedávno vznikla nezisková organizácia Business

Švédsko patrí medzi top 5 krajín v globálnej konkurencieschopnosti, inováciách, počte patentov na obyvateľa a výdavkoch na výskum a vývoj ako podielu na HDP. Švédsko je tiež na 2. mieste vo svete v počte „Jednoročcov“ (startupy s hodnotou nad 1 mld. USD) na obyvateľa. Celkovo 43 biznis inkubátorov a 33 vedeckých parkov v krajine implementuje model triple helix, ktorý podporuje regionálne inovačné systémy.

Košice, ktorá bude podporovať rozvoj podnikateľského prostredia v našom regióne.

Školstvo a Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium

Stretnutie s Carlom Kronbergom, zamestnancom odboru vyššieho školstva mesta Štokholm, na pôde Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium bolo inšpirujúce. Exkurzii predchádzala prednáška o švédskom školskom systéme. Získali sme mnoho cenných informácií, napr. o bezplatnom vzdelávaní v Švédsku, ktoré sa vzťahuje aj na súkromné školy. Výnimkou je predškolské vzdelávanie, ktoré má odlišný systém financovania. Financovanie škôl je riešené tzv. voucherami, ktoré zabezpečujú normatívy vo výške približne 10-tisíc € na žiaka.

Diskusia priniesla dynamickú výmenu otázok, ktoré sa dotýkali aj výziev, ktorým čelí švédsky školský systém – nižšia výkonnosť študentov, nedostatok učiteľov, využívanie vzdelávacích voucherov pri plánovaní školského roka, strata konzistentnosti vo vzdelávaní spôsobená politickými rozhodnutiami, financovanie súkromných škôl z daní, problémy s dôveryhodnosťou hodnotenia, príliš rýchla digitalizácia a nesúlad medzi tým, čo študenti chcú, a tým, čo požaduje trh práce.

Prehliadka samotnej školy a jej technických zariadení bola zaujímavá a poskytla dobrý obraz o možnostiach švédskeho →

AKTIVITY SOPK

odborného vzdelávania. V mnohom však bola porovnateľná s technickými kapacitami našich modernizovaných odborných škôl, čo je pozitívnym signálom pre naše školstvo.

Na [Veľvyslanectve SR v Štokholme](#) nás prijal slovenský veľvyslanec Ľubomír Čaňo. Stretli sme sa tiež s honorárnym konzulom SR v Luleå a novým národným koordinátorom pre priemysel Jonasom Lundströmom, ktorý predstavil svoje aktivity a plány. Neskôr sa k nám pridali aj krajanovia pôsobiaci v Štokholme. Diskusia s nimi boli pozoruhodné, no ich pohľad na návrat na Slovensko často sprevádzalo sklamanie – väčšina necítila dôvod na návrat.

[Volvo Studio](#) bolo pre nás jedno z najzaujímavejších miest v Štokholme. Showroom a kaviareň zároveň – v tomto jedinečnom architektonickom prostredí je možné zažiť všetko, čo Švédsko ponúka – lesy, polárne svetlá a autá značky Volvo. Prezentáciu projektu „Volvo na požiadanie“ predniesla mladá Slovenka Barbora Ballová pôbiaca v Štokholme. Tanja Ilic a Katarína Bergegård zo spoločnosti GreenIron predstavili unikátny proces výroby železa bez emisií CO₂. O tento bezemisný proces prejavuje čoraz väčší záujem kovopriemysel a ťažobný priemysel na celom svete.

Networking a biznis aktivity [Connect Sverige/Region Norr](#) prezentoval Ludwig

Stendahl, ktorého korene siahajú aj na Slovensko. Connect Norr je nezisková organizácia, ktorá sa zameriava na podporu spoločností v severnom Švédsku tým, že ich prepája so správnymi investormi a sieťami na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni.

Kjell Håkan Närfelt, hlavný strategický poradca SE – Innovation Agency – [Vinnova](#) hovoril o inováciách a rozvoji obchodu prostredníctvom inkubátorov a podnikania. Zdôraznil, že VINNOVA pôsobí nielen v Štokholme, ale aj v Bruseli, Silicon Valley a Tel Avive – teda v silných centrách inovácií a technológií, a zaraďuje sa medzi lídrov svetových inovácií. Zameriava sa na procesy, komercializáciu a obnovu podnikania, čím prispieva k podpore podnikania vo Švédsku.

„Lab“ v [Royal Technological Institute](#) bola skôr útulná chodba s množstvom stolov, kresiel a zákutí. Vysvetlenie bolo jasné – ide o miesto, kde sa študenti stretávajú s mentormi, profesormi a ďalšími spolužiakmi, aby spolu diskutovali a rozvíjali svoje nápady. V tomto inšpiratívnom prostredí často vznikajú úžasné projekty, ktoré sa neskôr transformujú do úspešných startupov.

Obchodná misia sa uskutočnila aj vďaka finančnej podpore Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a projektom ekonomickej diplomacie.

OBCHOD PRIEMYSEL HOSPODÁRSTVO

Mesačník Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory

1/2024 • ročník XXXII • 8. január 2024 • ISSN 2584-4518 • nepredajné

Téma Slovenská ekonomika v roku 2024 / 5 – 8

Aktivity SOPK Bilančná tlačová konferencia SOPK / 10 – 14

Aktivity SOPK Odborné vzdelávanie, digitalizácia, obchodná misia / 16 – 24

Pozvánky Semináre, webináre, konferencie, účasť na veľtrhu / 36 – 39

POZVÁNKA konferencia SOPK Očakávaný vývoj slovenskej ekonomiky v roku 2024

- aktuálne témy týkajúce sa podnikateľskej sféry
- zaujímavosti z domácej a svetovej ekonomiky
- legislatíva ■ servis ■ informácie o pripravovaných podnikateľských misiách
- informácie o možnostiach účasti na veľtrhoch v zahraničí
- informácie o odborných seminároch ■ pravidelná príloha venovaná regiónom Slovenska

VYUŽITE MOŽNOSŤ PROSTREDNÍCTVOM
INZERCIE SPROPAGOVAŤ VAŠU FIRMU,
VÝROBOK ČI NÁJSŤ OBCHODNÉHO
PARTNERA

Podrobnejšie informácie nájdete na www.sopk.sk

Slovenskí podnikatelia majú záujem o spoluprácu s cyperskými partnermi

Viac ako 60 účastníkov, osem cyperských a 36 slovenských firiem, takmer 90 rokovaní – to je základná charakteristika Cypersko-slovenského obchodného fóra. V Bratislave ho 26. novembra 2024 zorganizovala Slovenská obchodná a priemyselná komora spolu s Cyperskou obchodnou a priemyselnou komorou a Cyperským obchodným centrom.

Podujatie otvoril generálny tajomník SOPK Martin Hrivík, ktorý zdôraznil výborné vzájomné vzťahy oboch krajín. Tradične majú tieto medzinárodné podujatia dve časti. V prvej sa prítomným prihovoria významní hostia, prezentujú sa investičné a podnikateľské príležitosti oboch krajín a v druhej časti rokujú podnikatelia individuálne so svojimi potenciálnymi partnermi, obvykle s podporou projektu Enterprise Europe Network (EEN).

Prítomným sa prihovril aj generálny tajomník Cyperskej obchodnej a priemyselnej komory Marios Tsiakiss a prezident Cypersko-slovenskej obchodnej asociácie, ktorý viedol obchodnú delegáciu z Cypru na Slovensko aj pred 9 rokmi.

Aktivity Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, ako aj projektu Enterprise Europe Network (EEN) predstavila konzultantka Útvoru medzinárodnej spolupráce SOPK Daniela Širáňová. V rámci odborných prezentácií sa účastníci dozvedeli viac o možnostiach podnikania a investovania na Slovensku a na Cypre.

Podujatie podporil svojou účasťou aj veľvyslanec Cyperskej republiky v Bratislave J.E. Michael Karagiorgis, honorárny konzul Cypru Štefan Rosina a zástupkyňa Ministerstva energie, obchodu a priemyslu Cypru Aristi Aristotelous. ■

SOPK pomáha aj dopravcom

Slovenská obchodná a priemyselná komora využíva každú príležitosť, aby prezentovala svoje služby pre podnikateľov, aby sa informácie o nich dostali do čo najširšieho okruhu podnikateľskej verejnosti. Stalo sa tak i na odbornej konferencii Zväzu logistiky a zasielateľstva, ktorý je dlhoročným členom SOPK, s podtémou „Aké výzvy a riešenia čakajú logistiku a zasielateľstvo“.

Pracovníci komory predstavili účastníkom projekt Enterprise Europe Network a informovali, aké druhy poradenstva a bezplatných aktivít ponúkame malým a stredným podnikom. Firmy sa tiež dozvedeli o nových nariadeniach Európskej únie v oblasti logistiky, colno-certifikačných procesov, ale tiež o zmenách v medzinárodných procesoch a nových povinnostiach, ktoré dopravcov čakajú.

Účastníkov konferencie sme informovali o možnostiach využitia karnetu ATA, ktorý je unifikovaným a medzinárodne uznávaným colným dokladom určeným na dočasný dovoz tovaru do krajín, ktoré sú členmi Medzinárodného záručného reťazca systému ATA pod záštitou Svetovej komorovej federácie Medzinárodnej obchodnej komory so sídlom v Paríži (ICC/WCF). Dôležitou bola informácia o novej službe, ktorú SOPK ponúka od júla tohto roka – ICC Genesis. Je to digitálny certifikačný nástroj z dielne ICC/WCF, ktorý slúži na overovanie správnosti preferenčných vyhlásení vývozcov. SOPK sa zapojila do tohto projektu ICC/WCF ako jedna z prvých obchodných komôr, ktoré sú členmi Svetovej komorovej federácie, krátko po tom, ako bol oficiálne spustený. ■

Podpora podnikania na dvoch rukách

Na Orave súťažili elektromechanici silnoprúdari

Stredná odborná škola polytechnická v Dolnom Kubíne-Kňažia bola odborným garantom a spoluorganizátorom 18. ročníka celoslovenskej súťaže odborných vedomostí a praktických zručností žiakov stredných odborných škôl v odbore elektromechanik – silnoprúdová technika.

Súťaž sa uskutočnila 26. novembra 2024. Jej vyhlasovateľom je SOPK a organizačným garantom Sekcia odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK.

Do súťaže sa prihlásilo 8 škôl – členov SOPK:

- SOŠ elektrotechnická, Žilina • Spojená škola, Nižná • SOŠ technická, Čadca • SOŠ strojnícka, Považská Bystrica • SOŠ elektrotechnická, Trnava • SOŠ techniky a služieb, Spišská Nová Ves • SOŠ elektrotechnická, Poprad-Matejovce • SOŠ technológií a remesiel, Bratislava.

Domáca SOŠ polytechnická Dolný Kubín-Kňažia sa do súťaže zapojila, ale jej výsledky sa nezaráтали do celkového poradia v súťaži pre neustrannosť a objektívnosť súťaže. Každú školu reprezentoval jeden žiak.

V úvode žiaci riešili elektronický teoretický test, ktorého otázky boli zamerané na základy elektrotechniky, elektrické meranie, rozvody elektrickej energie a ochranu pred zásahom elektrickým prúdom na elektrických inštaláciách a pri obsluhu elektrických zariadení.

V praktickej časti súťaže bolo úlohou žiakov v časovom limite do 3,5 hodiny podľa predloženej technickej dokumentácie nakresliť schému a zrealizovať zapojenie svetelného obvodu pomocou impulzného relé na panel s DIN lištami, tak aby bolo nielen funkčné a bezpečné, ale aj estetické.

Pedagógovia sprevádzajúci žiakov na súťaž mali možnosť diskutovať o problémoch v odbornom vzdelávaní.

Navštívili spoločnosť Klauke Slovakia s.r.o., Dolný Kubín – výrobcu spojovacej techniky, konektorov a nástrojov na krímpovanie, rezanie a dierovanie a zúčastnili sa na prezentácii spoločnosti OFZ, a.s., Oravský Podzámok, zameranej na výrobu ferozliatin.

Predsedom hodnotiacej komisie bol odborník z praxe, členov komisie tvorili pedagógovia hostiteľskej školy.

Vítazmi súťaže sa stali:

- 1. miesto: Dmytro Ivankiv,**
SOŠ strojnícka, Považská Bystrica
- 2. miesto: Martin Marinič,**
SOŠ elektrotechnická,
Poprad-Matejovce
- 3. miesto: Pavol Kvašňovský,**
SOŠ technická, Čadca

Súťažiaci v odbore elektromechanik – silnoprúdová technika

Praktická časť súťaže

Praktická časť súťaže –
zapojenie svetelného obvodu
pomocou impulzného relé

Teoretická časť súťaže

Vítazi súťaže: Dmytro Ivankiv, Martin Marinič, Pavol Kvašňovský

Exkurzia pedagógov v spoločnosti Klauke Slovakia

Preukázané vedomosti a zručnosti súťažiacich žiakov potvrdzujú, že slovenské odborné školy pripravujú kvalitných odborníkov pre oblasť silnoprúdovej elektrotechniky.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii súťaže.

Za finančnú podporu ďakujeme:

- [Žilinskej regionálnej komore SOPK a Sekcii odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK](#)
- [Nadácii na podporu vzdelávania a ekológie pri SOPK](#)
- [Žilinskému samosprávnemu kraju](#)
- spoločnosti [Pressta-Eisele ČS s.r.o., Krasňany](#) výrobcovi strojov na výrobu ALU a PVC okien a dverí

Za finančnú podporu, materiálne-technické zabezpečenie súťaže a vecné ceny pre súťažiacich ďakujeme spoločnostiam, ktoré dlhodobo spolupracujú so SOŠ Dolný Kubín-Kňažia pri príprave absolventov:

- [OFZ, a.s., Oravský Podzámok](#), výrobca ferozliatin

- [Miba Sinter Slovakia s.r.o.](#), Dolný Kubín, výrobca spekaných súčiastok do osobných automobilov formou technológie práškovej metalurgie
- [inovel, s. r. o.](#), Vyšný Kubín, elektroinštalačné práce, projekty elektroinštalácií, jadrové vŕtanie, prenájom stavebných strojov
- [AV SYSTÉMY, spol. s r.o.](#), Istebné, automatizované výrobné systémy
- [Klauke Slovakia s.r.o.](#), Dolný Kubín, výrobca spojovacej techniky, konektorov a nástrojov na krimpovanie, rezanie a dierovanie
- [ELKOND HHK, a.s.](#), Trstená, slovenský výrobca metalických káblov a vodičov pre aplikácie v oblasti telekomunikácií, zabezpečovacej techniky, dátových prenosov, elektrických inštalácií s požiadavkami na protipožiarnu bezpečnosť
- [Eaton Electric s. r. o.](#), Bratislava, líder v oblasti elektrických systémov pre kvalitu, distribúciu a kontrolu napájania
- [Schrack Technik s.r.o.](#), Bratislava, distribútor štandardných a inovatívnych produktov pre oblasť elektro-techniky a energetiky

- [SEZ KROMPACHY a.s.](#), výrobca prístrojov nízkeho a vysokého napätia
- [IMPA Dolný Kubín, s.r.o.](#), autorizovaný predaj a servis Škoda, Hyundai a Volkswagen
- [KAJO Kurnota Milan](#), Dolný Kubín, dodávateľ ochranných pomôcok, pracovnej obuvi a odevov
- [KRUPA KAJO, s.r.o.](#), Dolný Kubín, náradie pre dielňu, stavbu, záhradu
- [HAGARD:HAL, spol. s r.o.](#), Dolný Kubín, elektroinštalačný materiál a svietidlá
- [GARBIAR stavebniny s.r.o.](#), Tvrdosín, stavebný materiál a tovar pre vybavenie kúpeľní a interiérov a exteriérov
- [TESLA STROPKOV, akciová spoločnosť](#), dodávateľ telekomunikačných zariadení
- [CIMCO s.r.o.](#), Ostrov CZ, dodávateľ profesionálneho elektrikárskeho náradia
- [BRIX elektrix, s. r. o.](#), Dolný Kubín, elektroinštalačné služby
- [REINST s.r.o.](#), Istebné, elektroinštalačné rozvody

Jana Končecová • riaditeľka Košickej regionálnej komory SOPK • www.sopk.sk/ke
Helena Virčíková • riaditeľka Prešovskej regionálnej komory SOPK • www.sopk.sk/po

Záujem o východ Slovenska rastie

Dvaja veľvyslanci zo vzdialených ázijských krajín, Indie a Malajzie, sa 20. a 21. novembra 2024 stretli v Košiciach a Prešove so študentmi i s podnikateľmi. Program pre nich pripravili Košická a Prešovská regionálna komora SOPK.

Najskôr prišla veľvyslankyňa Indie na Slovensku J.E. Apoorva Srivastava a po nej J.E. Ikram Bin Mohammad Ibrahim, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Malajzie v Rakúsku so súbežnou akreditáciou pre SR a stály predstaviteľ Malajzie pri OSN a medzinárodné organizácie vo Viedni, ktorého sprevádzal honorárny konzul Malajzie v SR Igor Junas, predseda Bratislavskej regionálnej komory SOPK.

Košická regionálna komora zabezpečila stretnutia so zástupcami Technickej univerzity v Košiciach (TUKE) a indickými študentmi. Návšteva priniesla hosťom nové pohľady na možnosti vzdelávania, vedu a výskum v rámci univerzity, rozhovory so študentmi, ale i regionálnymi podnikateľmi a mladými startupmi. J.E. Apoorva Srivastava strávila čas s vyučujúcimi na Ekonomickej fakulte TUKE, kde sa dozvedela o silných a slabých stránkach indických študentov a poradila pedagógom, ako je vhodné vplývať na študentov, v Prototypovom a inovačnom centre Strojníckej fakulty sa dozvedela o významných medzinárodných projektoch, ktorým sa centrum venuje, a na UVP Technicom ju prijal prorektor Juraj Gazda a riaditeľ Miroslav Michalko. Veľvyslankyňa prezentovala kultúru, tradície, biznis sféru

a poukázala na záujem o bilaterálnu spoluprácu do budúcnosti. Spoločne sme sa dotkli aj témy potenciálu cestovného ruchu na Slovensku a v Indii.

Prešov navštívila indická veľvyslankyňa prvýkrát a tak sme pripravili mix stretnutí priamo vo firmách spolupracujúcich s Indiou ([ELCOM](#), [spoločnosť s ručením obmedzeným, Prešov](#), [SPINEA](#), [TOMARK s.r.o.](#), Tomark Aero), stretnutie s podnikateľmi, ako aj s vedením Prešovskej univerzity a študentmi z Indie. Z jednotlivých stretnutí vzišli námety na ďalšiu konkrétnu spoluprácu, na ktoré sa sústreďíme v rámci plánovaných podujatí.

Program s hosťami z Malajzie, veľvyslancom Malajzie J. E. Ikram Bin Mohammad Ibrahimom, druhým sekretárom viedenskej ambasády Umaabati Chandrasekaramom a honorárnym konzulom Malajzie Igorom Junasom sa uskutočnil opäť v oboch mestách, v Košiciach i Prešove. Odznali informácie o pripravovanej misii podnikateľov a v tejto súvislosti sme dohodli pre našich podnikateľov informačný webinár o podnikaní v Malajzii. Veľvyslanec v rámci svojho programu navštívil firmu Triplus SK v Spišskej Novej Vsi, ktorá je vlastnená malajzijským kapitálom. ■

Indickú veľvyslankyňu Apoorvu Srivastavu víta konateľ spoločnosti Elcom a podpredseda SOPK Miloslav Karaffa

Stretnutie s indickými študentmi

Indická veľvyslankyňa na návšteve v členskej firme SOPK Tomark Aero, v hangári v Ražňanoch

Stretnutie so zástupcami z Malajzie
Sprava druhý tajomník viedenskej ambasády Umaabati Chandrasekaram, honorárny konzul Malajzie Igor Junas, veľvyslanec Malajzie J. E. Ikram Bin Mohammad Ibrahim, predseda Predstavenstva Prešovskej RK SOPK Ľubomír Olejár, honorárny konzul Poľska Ján Hudacký a riaditeľka Prešovskej RK SOPK Helena Virčíková

Študenti Strednej odbornej školy technickej v Rožňave na praxi

Spolupráca školy s lokálnymi firmami je užitočná

Stredná odborná škola technická v Rožňave si pripomína 75 rokov od svojho založenia. Vznikla v roku 1948 ako Ústav baníckeho dorastu a z pôvodného učilišťa zameraného na banícke odbory sa vyvinula na modernú inštitúciu poskytujúcu technické vzdelanie v rôznych oblastiach.

V roku 1990 sa pretransformovala na Stredné odborné učilište a v dôsledku útlmu baníckej výroby v Rožňave a okolí sa začala zameriavať na technické odbory. Významné zmeny nastali v roku 2011, keď došlo k zlúčeniu troch stredných škôl v rámci regiónu do jednej vzdelávacej inštitúcie, čo rozšírilo ponuku odborov. Od roku 2014 škola pôsobí pod názvom Stredná odborná škola technická a reaguje na nové trendy na trhu práce zavádzaním moderných technológií a úzkou spolupracou v rámci odborného výcviku s lokálnymi firmami.

Naším cieľom je poskytnúť študentom kvalitné vzdelanie, ktoré zohľadňuje požiadavky súčasného trhu práce. Členstvo v SOPK nám umožňuje lepšie pochopiť potreby podnikateľského

prostredia a zabezpečiť, aby naše študijné programy boli aktuálne a relevantné. Spolupráca s komorou nám zároveň otvára príležitosti zapojiť sa do rôznych projektov a iniciatív, ktoré obohacujú našich študentov aj pedagógov. Účasť na aktivitách SOPK, ako sú konferencie, výstavy a ďalšie eventy, nám umožňuje zviditeľniť našu školu medzi podnikateľskými subjektmi a získať podporu pri realizácii projektov.

Škola sa aktívne zapája do európskych projektov, organizuje športové, vzdelávacie a kultúrne aktivity pre študentov a získala si renomé ako úspešná vzdelávacia inštitúcia v regióne. Pokračuje tak v napĺňaní svojho poslania s ohľadom na nové technológie a aktuálne trendy, čím posilňuje svoju úlohu dô-

Učebňa automatizačnej techniky

ležitým partnera v technickom vzdelávaní v rožňavskom regióne.

Absolventi majú veľmi dobrú uplatniteľnosť na trhu práce vo všetkých odboroch. V tomto školskom roku sme otvorili odbor 2495 K Autotronik v spolupráci s firmou VOLVO ako požiadavku ministerstva školstva na investíciu budovanie strategického parku vo Valalikoch ako možnosť zamestnania sa budúcich absolventov našej školy ■

Najkomplexnejšie daňové poradenstvo, s ktorým nespravíte žiadnu chybu

53
dielny
seriál

4
praktické
príručky

3-mesačné predplatné
za 75,90 €

Doručovanie novín od 2. 1. do 31. 3. 2025

predplatne@mafraslovakia.sk

| eshop.hnonline.sk

HN HOSPODÁRSKE
NOVINY

Slovensko-poľské pohraničie má veľký potenciál

Osem poľských (Katovická, Krakovská, Ržešovská, Tarnovská, Sadecká, Novotarská, Tatranská a Poľsko-slovenská) a tri slovenské (Prešovská, Žilinská a Slovensko-poľská) regionálne obchodné komory pôsobiace v pohraničí Poľskej republiky a Slovenskej republiky podpísali 19. septembra 2024 v poľskej Krynici-Zdrój na hospodárskom fóre **NÁVRH / INICIATÍVU na podporu rozvoja poľsko-slovenského pohraničia.**

Poľsko-slovenské pohraničie je dlhé 541 km a pozostáva v skutočnosti z troch významných samostatných a ucelených geografických cezhraničných Karpatských subregiónov (na východe Podkarpatský, v strede Tatranský a na západe Beskydský). Sú špecifické tým, že sú cezhraničné, a tiež tým, že ich skutočný rozvoj je možný len našimi spoločnými silami na národnej úrovni oboch krajín, Poľska a Slovenska (resp. štyroch vrátane Česka a Ukrajiny), a tiež na regionálnych úrovniach dotknutých regiónov. Ich originalita a špecifickosť spočíva v tom, že patria trom poľským vojvodstvám (Podkarpatskému, Malopoľskému a Sliezkemu), dvom slovenským samosprávnym krajom (Prešovskému a Žilinskému), dvom členským štátom a jednej Európskej únii. Pritom Podkarpatský subregión sa na východe prelína do Ukrajiny (Zakarpatská a Ľвовská oblasť) a Beskydský subregión do Česka (Moravskosliezsky kraj).

NÁVRH / INICIATÍVA v rukách predsedu SOPK Petra Mihóka

Odovzdali mu ju dvaja zo signatárov, podpredseda Prešovskej RK SOPK Jozef Hrobák (vľavo) a predseda Slovensko-poľskej obchodnej komory Stanislav Kučírek (vpravo)

NÁVRH / INICIATÍVA prihraničných regionálnych komôr má dve úrovne: regionálnu a národno-medzinárodnú. Uvedené subregióny pre svoj ďalší rozvoj potrebujú na regionálnej úrovni vytvorenie spoločných rád partner-

stiev zo socio-ekonomických zástupcov dotknutých regiónov (vojvodstiev, krajov a oblastí) a schválenie integrovaných poľsko-slovenských subregionálnych stratégií ich ochrany a trvalo udržateľného rozvoja.

Platná európska legislatíva (Kódex správania a ďalšie predpisy) to umožňuje a nabáda členské krajiny k vytváraniu medzinárodných subregiónov a integrovaných subregionálnych investícií v procesoch čerpania fondov Európskej únie. Európska únia je jedinečná hospodárska a politická únia 27 štátov, ktorej členmi sú naše krajiny už 20 rokov. Únia tvorí rozsiahly trh s voľným pohybom osôb, peňazí a tovarov. Medzi jej hlavné ciele okrem iného patrí presadzovanie mieru, hospodárskeho rastu a blaha občanov. Európska únia umožňuje občanom mať väčšie slovo v oblastiach, ktoré majú dôležitý vplyv na ich život a tak je to aj v oblasti politiky eurofondov.

Na národnej úrovni Poľska a Slovenska (resp. štyroch krajín vrátane Česka a Ukrajiny či všetkých siedmich signatárskych krajín Karpatského dohovoru) je potrebný / žiadúci dynamický reštart 21-ročného Karpatského dohovoru, ktorý sa dá dosiahnuť zriadením Úradov splnomocnencov vlád pre Karpatský dohovor spadajúcich priamo pod premiérov jednotlivých signatárskych krajín dohovoru, a od aktívneho reštartu Karpatského dohovoru je už len krok k schváleniu piatej Európskej makro regionálnej stratégie pre región Karpaty. Medzinárodný región Karpaty má všetky danosti

NÁVRH / INICIATÍVA

adresovali signatári premiérom Poľska a Slovenska, maršálkom Sliezskeho, Malopoľského, Ržšovského vojvodstva a predsedom Prešovského a Žilinského samosprávneho kraja a na vedomie slovensko-poľskej medzivládnej komisii, ako i ministerstvám zahraničných vecí, životného prostredia, hospodárstva, dopravy a infraštruktúry, regionálneho rozvoja, vedúcim zastúpení Európskej komisie v Poľsku a na Slovensku, združeniu Euroregión Tatry, EZÚS Tatry, ako i národným obchodným komorám Poľskej republiky a Slovenskej republiky.

a predpoklady potrebné pre schválenie za európsku makro regionálnu stratégiu, tejto téme však chýba priorit a jednotnosť, ktoré stanovujú vlády jednotlivých signatárskych krajín dohovoru.

Reštart Karpatského dohovoru a rodiaca sa Karpatská stratégia sa nedotýkajú len 3 cezhraničných subregiónov Prešovského a Žilinského kraja, ale celého Slovenska a tiež jeho všetkých geografických a cezhraničných subregiónov, nakoľko každý vrch, kopec či štít má svoje druhé meno Karpaty!

Slovensko je jediná signatárska krajina Karpatského dohovoru, kde sa tento dohovor dotýka celej krajiny a všetkých jej krajov – regiónov!

Ako príklad použijeme tatranský cezhraničný subregión (**korunu KARPÁT**). V celých Karpatoch nie sú vyššie štíty ako vo Vysokých Tatrách.

MÁME JEDNY TATRY A TIE JEDNU FAUNU I FLÓRU!

Budú mať raz TATRY, ako významný medzinárodný karpatský subregión, jednu slovensko-poľskú stratégiu ochrany a trvalo udržateľného rozvoja?

Budú mať raz TATRY jednotný moderný integrovaný ekologický dopravný systém okolo celých TATIER, keďže sú jedna cezhraničná turistická destinácia, ktorá však spadá pod územie Slovenskej republiky a Poľskej republiky a spravuje ju Malopoľské vojvodstvo, Prešovský i Žilinský samosprávny kraj?

- Ak nemáme víziu – cieľ, nevieme, kam sa chceme dostať.
- Ak nemáme cieľ, nemôžeme mať stratégiu, ako sa k nemu dostaneme.
- Ak nemáme cieľ ani stratégiu, nemôžeme mať ani dobrý realizačný plán. ■

Nadácia na podporu vzdelávania a ekológie

Podporíte

rozvoj odborného
vzdelávania žiakov
stredných
odborných škôl

Podporíte

vedeckú
a odbornú činnosť
študentov
vysokých škôl
v projekte
„Slovak University
Startup Cup“

Podporíte

organizovanie konferencií,
ktoré hľadajú odpovede
na aktuálne problémy svetovej
i slovenskej ekonomiky

Podporíte

vzdelávanie v environmentálnej
oblasti

Názov nadácie: Nadácia na podporu vzdelávania a ekológie Sídlo: Grösslingová 4, 816 03 Bratislava, Slovenská republika

IČO: 31812414 Dátum vzniku: 5. 9. 2002 Dátum zápisu: 5. 9. 2002

Zakladateľ: Slovenská obchodná a priemyselná komora Grösslingová 4, 816 03 Bratislava

IČO: 30842654 Účet v Tatra banke: 2622741101/1100 IBAN: SK87 1100 0000 0026 2274 1101

Ekonomika pred rokom 1989: stabilnejšia inflácia a chýbajúca nezamestnanosť

Slovensko, podobne ako ostatné krajiny bývalého východného bloku, prešlo v druhej polovici 20. storočia výraznými ekonomickými transformáciami. Tento prechod sprevádzali výrazné výzvy a zmeny, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili životy obyvateľov a tvár krajiny.

Československá ekonomika bola centrálné riadená, ale ani v tomto systéme neboli problémy ničím výnimočným, na čo dlhodobé plány nemysleli. V snahe stabilizovať ekonomiku po vojne sa v roku 1953 uskutočnila peňažná reforma. Jej súčasťou bolo formálne opätovné zavedenie zlatého štandardu (pozn.: zlatý obsah koruny bol stanovený na 0,123426 gramu zlata), ale aj zníženie objemu peňazí v obehu, na čo doplácala kúpyschopnosť obyvateľstva. Umelé nadhodnotenie kurzu československej koruny voči hlavným svetovým menám, najmä doláru, viedlo tiež k výraznej strate konkurencieschopnosti československého exportu a komplikovalo zahraničný obchod. Tento nesystémový kurz sa musel kompenzovať zložitým systémom koeficientov, čo spôsobilo ďalšie ekonomické problémy.

Hoci pred rokom 1989 neexistovala nezamestnanosť, existovala inflácia, ktorá bola v Československu charakteristická prudšími výkyvmi v krízových rokoch, avšak celkovo sa riadená ekonomika podpisovala pod jej stabilnejší priebeh. S nástupom voľného trhu po roku 1989 sa ceny na Slovensku prudko zvýšili a inflácia presahovala nakrátko 50 %. Väčšia stabilita cenového vývoja nastala až so začiatkom integračných procesov do európskych štruktúr.

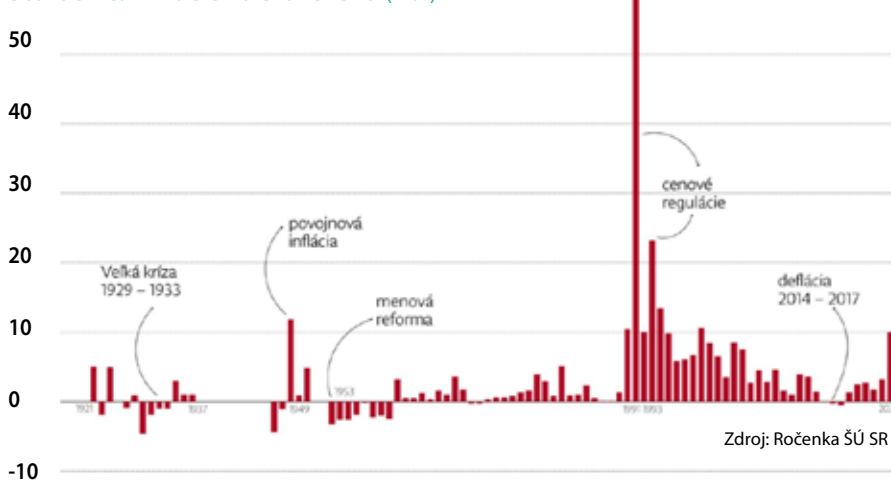
Zmena z riadenej na trhovú ekonomiku znamenala pre slovenskú ekonomiku silný šok, ktorý sa podpísal pod jej prudký pokles, ako aj pod pokles životnej úrovne jej občanov. V období rokov 1989 až 2014 rástla ekonomika v priemere o 2,6 % ročne v stálych cenách. Priemyslu výrazne pomohol naj-

mä prísun zahraničných investícií. Občania museli na dorovnanie reálnych miezd čakať až do roku 2007. Objem vkladov v bankách od domáceho obyvateľstva však postupne narastal v prepočte z 1 mld. € na začiatku 90. rokov až na dnešných viac ako 18 mld. €.

Počas 35 rokov od nežnej revolúcie sa postupne menila aj štruktúra ekonomiky. Slovensko sa stalo jednou z najotvorenejších ekonomík, ktorá je naviazaná najmä na Nemecko a ostatné trhy

Cesta slovenskej ekonomiky od roku 1989 bola plná výziev a prekážok. Hoci sa podarilo dosiahnuť výrazný ekonomický rast a integráciu do EÚ, stále existujú oblasti, ktoré si vyžadujú ďalšie zlepšenie. Medzi najväčšie výzvy patrí starnutie obyvateľstva, nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, regionálne nerovnosti a udržateľný rozvoj. Napriek týmto výzvam má slovenská ekonomika veľký potenciál pre ďalší rast a rozvoj, najmä v oblastiach ako priemysel 4.0, zelená ekonomika alebo

Storočnica inflácie na Slovensku (v %)

Zdroj: Ročenka ŠÚ SR

Európskej únie. Podiel priemyslu na pridanej hodnote Slovenska sa však v porovnaní s rokom 1989 znížil, najmä na úkor rastúcich služieb, výraznejšie klesal aj podiel poľnohospodárstva. Priemyslu výrazne pomohol najmä prísun zahraničných investícií, ktoré využívali priaznivo nastavené daňové prostredie a rýchly rast produktivity práce v spracovateľskom priemysle. V ostatných rokoch sa v rámci slovenskej ekonomiky postupne zvyšuje aj dôležitosť informačného a komunikačného sektora.

aj služby cestovného ruchu. Tento sektor je z môjho pohľadu navyše jedným z najefektívnejších nástrojov, ako zvýšiť regionálnu rovnocennosť a zabezpečiť zmysluplné a udržateľné dlhodobé pôsobenie aj v menej rozvinutých regiónoch. Investície vie vytvoriť súkromný sektor, stačí len nastaviť podmienky a harmonizovať využitie prírodného bohatstva so ziskovými aktivitami – nech nám je opäť raz zahraničie inšpiráciou, ako to bolo po väčšinu času za posledných 35 rokov. ■

Na chlieb pracujeme dvakrát dlhšie, televízory z jednej mzdy kúpime aj tri

Podoba maloobchodu sa od zmeny politického režimu v roku 1989 zásadne zmenila. V najbližších rokoch ho čakajú ďalšie zmeny, najmä digitalizácia, ktorá bude spojená aj s riešením nedostatku pracovníkov zamestnaných v obchode. Najvýznamnejší vplyv na aktuálnu podobu maloobchodu z hľadiska ponuky tovarov a poskytovaných služieb mal nepochybne vstup na voľný trh EÚ.

Konštatoval **prezident Zväzu obchodu SR Filip Kasana**. „V nasledujúcom období je možné očakávať pokračovanie transformácie maloobchodu pod vplyvom digitalizácie, dynamický rozvoj smart riešení a nových konceptov. Zvyšovať sa bude dôraz na udržateľnosť podnikania a snáď aj na pozitívny vývoj spotrebiteľského povedomia smerom ku kvalite produktov a poskytovaných služieb a k čoraz vyššej preferencii domácej produkcie. Očakávame však aj rastúce problémy s kvalifikovanou pracovnou silou,“ spresnil.

Na trhu sa za 35 rokov popri fungujúcich domácich obchodných sieťach etablovali zahraničné obchodné reťazce, pripomenul Kasana. „Tie zvýšili konkurenciu vo väčších sídlach a priniesli na trh väčší objem zahraničných produktov. V ostatnom období sme zaznamenali výrazný rast a rozvoj e-shopov.“

Zdôraznil, že technologický pokrok nabral mimoriadnu dynamiku, čo sa prejavuje aj v maloobchode. Nastali zásadne zmeny v prevádzkových konceptoch predajní, realizujú sa nové moderné formy predaja, obchodné stratégie jednotlivých hráčov na trhu viac reflektujú na potreby a zvýšené očakávania zákazníkov, čo sa prejavuje aj v nových konceptoch marketingu.

„Za negatívne javy v rámci vývoja maloobchodu na Slovensku je možné označiť zvýšenú mieru plytvania s potravinami, klesajúcu dostupnosť potravín v oblastiach vidieka a klesa-

júci podiel slovenských výrobkov na pultoch a problémy s konkurencieschopnosťou domácej produkcie.“

Za 35 rokov od Nežnej revolúcie podľa **Evy Sadovskej, analytičky WOOD & Company**, pribudli na Slovensku obchody a na väčšinu tovarov treba pracovať kratšie. Na rozdiel od obdobia pred rokom 1989, ktoré bolo charakteristické aj nedostatkom tovaru a dlhými radmi pred obchodmi, majú v súčasnosti Slováci oveľa viac možností, kde a ako nakupovať.

Nákupné centrá sa stali za posledné desaťročia pre ľudí nielen miestom na nákupy, ale aj zdrojom zážitkov, zábavy, kultúry či gastronómie pod jednou strechou. A na nákup mnohých potravín dnes stačí v priemere odpracovať kratší čas, pripomenula. „A to aj napriek tomu, že počas predchádzajúcich dvoch rokov sme boli svedkami prudkého zdražovania potravín. Platí to najmä pre mäsové výrobky, vajcia, ale aj čokoládu a cukor. Na chlieb dnes však musíme odpracovať dvojnásobne dlhší čas ako kedysi.“

Marek Gábriš, analytik ČSOB, dodal, že za priemernú mzdu sa v slovenskej časti republiky v roku 1989 nedal kúpiť žiaden televízor. „Dnes,

teda 35 rokov od Nežnej revolúcie, si ich možno dovoliť kúpiť za priemernú mzdu takmer tri a prakticky kedykoľvek. Na chladničku by jedna celá hrubá mzda tesne nedočiachla a dnes sa dajú kúpiť viac ako tri. Za jednu prie-

mernú mzdu sa v obchodoch plných tovaru dá kúpiť šesť detských bicyklov a ešte niečo zostane na účte. Pred 35 rokmi to boli iba dva bicykle a aj to len vtedy, ak dobrý známy ten tovar odložil pod pult. Práve od toho je odvodený známy pojem podpultový tovar, ktorý už z generácie dnešných mladých ľudí asi nikto nepozná.“ ■

Domácnosti v pluse 140 až 200 eur

Nezvyšovanie cien elektrickej energie v budúcom roku domácnostiam ušetrí 140 až 200 eur. Celkovo tak slovenské domácnosti v budúcom roku zaplatia za elektrickú energiu o 267 miliónov eur menej, ako by mali, ak by sa cena elektriny zvyšovala. Po rokovaní vlády to uviedla ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD).

„Elektrická energia nepôjde hore pre budúci rok, napriek tomu, že v memorande, ktoré bolo podpísané, komodita mala na budúci rok stúpnuť približne na 67 eur namiesto 61 eur. Nám sa podarilo so Slovenskými elektrárnami dohodnúť, že cena komodity elektrickej energie sa zvyšovať nebude. To znamená, že občania nebudú vidieť na svojich faktúrach žiadny nárast. Do konca ešte DPH na elektrickú energiu ide na 19 %,“ informovala Saková.

Podľa ministerky pri menších rodinných domoch pôjde o úsporu približne 140 € ročne, pri väčšom rodinnom dome, kde sa nekúri elektrinou, bude možné ušetriť vyše 200 € ročne. „Všetko toto nám nevytvára žiadny tlak na štátny rozpočet a domácnosti na Slovensku celkovo zaplatia na budúci rok o 267 miliónov eur menej, ako by mali zaplatiť.“

„V súlade s našimi dohodami, ako aj v kontexte klesajúcich cien elektrickej energie akceptujeme záväzok ponúknuť elektrinu pre domácnosti v roku 2025 za cenu 61 eur/megawatthodina. V rámci tejto dohody sa vláda zaviazala, že do konca roka 2026 nebude iniciovať ani podporovať zavádzanie nových alebo zmenu súčasných daní alebo regulácií, ktoré by mali negatívny finančný vplyv na Slovenské elektrárne,“ uviedol generálny riaditeľ Slovenských elektrární Branislav Strýček.

Pri cenách plynu a tepla podľa premiéra Roberta Fica (Smer-SD) ešte musia počkať na cenové rozhodnutie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Zasadnúť k tomu musí ešte aj koalíčná rada. Doplnil, že v štátnom rozpočte je na kompenzácie vyčlenených 238 mil. €. ■

Poľsko zastropuje ceny elektriny

Poľská vláda schválila návrh zákona o zastropovaní cien elektriny pre domácnosti na úrovni 500 poľských zlotých (115,53 €) za jednu megawatthodinu (MWh). Opatrenie s účinnosťou od 1. januára do konca septembra budúceho roka bude stáť štátny rozpočet 5 mld. PLN. Bez štátnej pomoci by domácnosti museli platiť 623 PLN za jednu MWh elektriny.

Elektrina pre domácnosti nezdražie

Cena silovej elektriny pre domácnosti zostane v budúcom roku približne v rovnakej výške ako v súčasnosti, a to 61 eur za megawatthodinu. Vyplýva to zo všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny pre domácnosti v Slovenskej republike v roku 2025, ktorý 20. novembra 2024 schválila vláda.

Slovenské elektrárne majú podľa všeobecného hospodárskeho záujmu (VHZ) dodať v budúcom roku pre domácnosti elektrinu vyrábanú z jadrových zdrojov za určenú cenu 61 €/MWh v objeme 6 terawatthodín (TWh).

Množstvo 6,0 TWh predstavuje predpokladanú spotrebu domácností v roku 2025, vychádzajúc z údajov o spotrebe domácností v roku 2023, pričom 5,9 TWh bude vyhradených pre dodávateľov vykonávajúcich činnosť dodávky elektriny pre domácnosti na konci októbra 2024 a 0,1 TWh bude vyhradených pre možných nových dodávateľov elektriny pre domácnosti a prípadného navýšeného odoberaného množstva oproti množstvu stanovenému podľa stavu k 31. decembru 2023 za kalendárny rok 2023. Rozdelenie množstva elektriny pre jednotlivých dodávateľov stanoví spoločnosť OKTE. ■

VYUŽÍVAJTE SLUŽBY SLOVENSKEJ OBCHODNEJ A PRIEMYSELNEJ KOMORY PRE PODNIKATEĽOV

VYDÁVANIE CERTIFIKÁTOV PRE ZARUČENÝ ELEKTRONICKÝ PODPIS

OVEROVANIE OBCHODNÝCH DOKLADOV

Certifikačné služby SOPK ako súčasť podpory exportu sa týkajú osvedčovania právnych skutočností dôležitých v medzinárodnom obchode medzi privátnymi spoločnosťami

VYSTAVOVANIE ATA KARNETOV

Karnet ATA je medzinárodne unifikovaný colný dokument, ktorý umožňuje uskutočňovať tranzit a dočasný dovoz tovaru do tretích krajín bez platenia cla a iných dovozných poplatkov (DPH), bez obchodno-politických obmedzení a bez splnenia colných formalít podľa národných colných predpisov jednotlivých krajín počas jedného roka (t. j. 12 mesiacov)

PORADENSKÉ A KONZULTAČNÉ SLUŽBY

- Právne poradenstvo v oblasti podpory a ochrany podnikania
- Poradenstvo v ďalších oblastiach:
 - medzinárodný obchod, colné a technické predpisy
 - aplikácia colných predpisov EÚ a SR
 - technické prekážky obchodu
 - informatika, komunikácia a sekcie
 - rozhodcovské súdnictvo
 - projekty a mnohé ďalšie

PORADENSTVO k uvedeným i ďalším službám,
ktorých prehľad je na www.sopk.sk

Podrobnosti o službách SOPK pre podnikateľov a zoznam pracovísk, ktoré ich poskytujú, spolu s kontaktnými údajmi nájdete na stránke www.sopk.sk v časti **SLUŽBY A CENNÍKY**.

Viac ako polovica zamestnancov sa môže v práci vzdelávať

Možnosť vzdelávať sa vo firmách má na Slovensku 53 percent zamestnancov.

Naopak, necelá desatina o túto možnosť v nedávnom období prišla.

Najčastejšie sa zamestnanci chcú vzdelávať z dôvodu kariérneho posunu či zvýšenia kvalifikácie, aby vedeli svoju prácu robiť lepšie.

Vyplynulo z prieskumu JobsIndex spoločnosti Alma Career.

„Najmä v čase nedostatku pracovnej sily a rýchlych technologických inovácií je neustále vzdelávanie sa a napredovanie dôležité. Využiť sa dá jednak na zvýšenie odbornosti a kariérny postup, ale aj na zmenu pracovného zamerania či osobnostný rozvoj. Najčastejšie majú firemné vzdelávanie pracujúci v školstve a zdravotníctve, kde ho má k dispozícii takmer 80 %,“ uviedla PR manažérka spoločnosti Lubica Melcerová.

Možnosť vzdelávania využíva vo firmách 82 % respondentov, naplno však iba 12 % z nich. Najväčšou motiváciou pri vzdelávaní je pre ľudí posun k zaujímavejšej práci a lepšia perspektíva do budúcnosti. Z prieskumu tiež vyplynulo, že necelá štvrtina ľudí sa vzdeláva, aby nezaostala za kolegami, pričom sa bojí, že bez vzdelávania by sa to nepodarilo.

„V prípade zhoršenia finančnej situácie štvrtina začne šetriť práve na vzdelávaní, zvyšok tvrdí, že na vzdelávanie sa peniaze nájdu vždy. Necelá polovica firemného vzdelávania je plošná,

v 35 % ide o tímové vzdelávanie a u pätiny osobné. Najčastejšie sa zameriava na rozvoj tvrdých zručností,“ uzavrela Melcerová. ■

Najžiadanejšie vianočné odmeny sú finančné bonusy

Až 98 percent zamestnancov v kanceláriách a 99 percent pracovníkov vo výrobe preferuje vianočné odmeny vo forme finančných bonusov a iných odmien. Ďalej nasleduje voľno v práci či dovolenka navyše, pričom tieto benefity sú rovnaké naprieč sektormi aj generáciami.

Zistila to v prieskume personálna agentúra Grafton.

Z prieskumu vyplynulo, že okrem bonusov a prémie sú najžiadanejšími benefitmi aj **13. či 14. mzda**. Slováci majú tiež čoraz väčší záujem o **dovolenku dlhšiu ako päť týždňov** alebo o **nadštandardnú lekársku starostlivosť**. Vo všetkých oblastiach pracovného trhu však pretrvávajú veľké rozdiely medzi tým, aké benefity by pracovníci uvítali a čo im zamestnávateľia reálne poskytujú. „Vianočné odmeny a 13. alebo 14. mzda sa v našom tohtoročnom prieskume umiestnili v prvej desiatke benefitov s najväčším rozdielom dopytu a ponuky u všetkých kategórií pracujúcich,“ uviedol riaditeľ personálnej agentúry Martin Malo.

V snahe udržať si kvalifikovaných pracovníkov plánovalo tento rok zvýšiť mzdy 89 % zamestnávateľov, pričom 54 % spoločností ich chcelo zvýšiť o 6 až 10 %. So zvýšením finančných odmien podľa neho počítalo len 31 % firiem, pričom 20 % z nich plánovalo poskytované benefity navýšiť o menej ako 5 %. V 68 % spoločností mali zostať benefity oproti

predchádzajúcemu roku bez zmeny a 1 % zamestnávateľov dokonca uvažovalo o ich znížení.

Prieskum ukázal aj to, že dve tretiny slovenských firiem majú skúsenosti so zvýšenou fluktuáciou zamestnancov. Hlavným dôvodom odchodu je zvyčajne to, že pracovníci dostanú od iného zamestnávateľa vyššiu mzdu za porovnateľnú prácu. Odborník radí, aby firmy investovali do svojich pracovníkov, ponúkli im výhodné benefity a udržali si ich tak vo firme.

„Investovať do súčasného, už zapracovaného a dobre fungujúceho zamestnanca, či už formou zvýšenia jeho mzdy, alebo pridania vhodných benefitov, môže byť pre firmu v konečnom dôsledku výhodné, pretože nájdenie nového pracovníka je časovo aj finančne nákladnejšie než udržanie si súčasného,“ uzavrel Malo.

Náklady na nábor a zaškolenie nového pracovníka môžu často presiahnuť stovky eur. Ak sa k tomu pripočíta podľa Mala aj mzda za prvé 4 mesiace, tak to môže byť suma prevyšujúca 10-tisíc €. ■

Vyššie clá v USA ohrozia rast Európy

Volby prezidenta USA sú dôležitou udalosťou, ktorá môže mať zásadný vplyv na svetovú ekonomiku, vrátane tej európskej. Výsledky volieb, v ktorých vyhral Donald Trump, môžu ovplyvniť medzinárodný obchod, hospodársku spoluprácu aj globálny cenový vývoj. Obchod medzi eurozónou a USA v posledných rokoch rástol, zvýšenie ciel by však mohlo vážne ohroziť ekonomický rast a zvýšiť infláciu. Upozornili na to analytici Národnej banky Slovenska.

Clá majú priamy vplyv na to, ako lacné alebo drahé budú zahraničné produkty pre firmy a spotrebiteľov v Amerike. Okrem toho ovplyvňujú aj politické a obchodné vzťahy medzi krajinami, pripomenuli analytici. „Európa potrebuje, aby spotrebiteľia v USA kupovali jej výrobky, keďže aktuálna spotreba doma nie je dostatočne vysoká. Ak sa Amerika začne viac sústreďovať na podporu svojich vlastných firiem a obmedzí obchod so zahraničím, pre Európu to môže znamenať vážne problémy.“

Vyššie clá by zvýšili ceny európskych výrobkov na americkom trhu, čím by sa znížil ich predaj. Ak USA zvýšia clá aj na čínske výrobky, čo sa tiež očakáva, tie môžu následne zaplaviť európsky trh a vytvoriť konkurenčný tlak na miest-

ných výrobcov. Európa by mohla byť tiež donútená zvýšiť svoje clá, čo by ďalej zhoršilo obchodné vzťahy s USA aj Čínou. Na finančných trhoch už teraz vidno pokles akcií európskych firiem, ktoré by boli obchodnou politikou priamo ovplyvnené, poukázali analytici NBS.

Nová hospodárska politika USA bude podľa nich ovplyvňovať tiež infláciu, a teda aj menovú politiku eurozóny. „Hlavnou otázkou zostáva, či budú pre Európu tieto vplyvy v súčte proinflačné alebo protiinflačné. Očakávania finančných trhov bezprostredne pred voľbami sa hýbali skôr smerom k vyššej očakávanej inflácii.“

Kým **clá na dovoz do USA** by mohli narušiť globálny obchod, zníženie daní môže ešte viac zaťažiť rozpočet

a prísny postoj k imigrácii zase zmenšiť dostupnosť lacnej pracovnej sily. Tieto udalosti môžu mať za dôsledok spomalenie globálneho ekonomického rastu a rýchlejšiu infláciu v USA. „Tá sa zas môže preniesť do vyššej inflácie v eurozóne cez restriktívnejšiu politiku Fedu, ktorá môže spôsobiť silnejší dolár, a teda drahšie dovezené tovary pre obyvateľov eurozóny. Prípadné vyššie inflačné tlaky môžu skomplikovať oživenie európskej ekonomiky.“

Naopak, **nová energetická stratégia** by mohla podľa analytikov presýtiť globálne trhy s fosílnymi palivami, čo by tlačilo ceny energií nadol a pôsobilo protiinflačne. Všetky tieto vplyvy bude musieť zohľadniť aj Európska centrálna banka vo svojom rozhodovaní o nastavení menovej politiky. ■

Nemecko nie je pripravené na Trumpovu vládu

Nemecko nie je pripravené na nadchádzajúce druhé funkčné obdobie Donalda Trumpa na poste prezidenta USA. Uviedla to väčšina zo 180 oslovených profesorov ekonómie z nemeckých univerzít v prieskume inštitútu Ifo a novín Frankfurter Allgemeine.

Približne 85 % respondentov uviedlo, že Nemecko nie je dostatočne pripravené, aby zvládlo zvyšovanie ciel alebo iné potenciálne dôsledky ďalšej Trumpovej politiky, ako je napr. odklon USA od obranných záväzkov NATO v Európe alebo jeho skepticizmus voči opatreniam v oblasti klimatických zmien.

Nemecká ekonomika bola dlho postavená na exporte a USA sú jej najvýznamnejším zahraničným trhom a obchodným partnerom mimo EÚ.

Ekonómovia z nemeckých univerzít vyjadrili pesimizmus v súvislosti s možným negatívnym vplyvom druhej Trumpovej administratívy na Nemecko aj EÚ. Až 89 % z nich očakáva, že dôsledky pre hospodársky rast v Nemecku budú negatívne alebo veľmi negatívne. „Nemecká ekonomika je výrazne exportne orientovaná, a preto ju obzvlášť tvrdo zasiahne plánovaná protekcionistická obchodná politika Trumpa,“ zhrnul výsledky prieskumu ekonóm Ifo Niklas Potrafke. ■

Inflácia 2025: päť percent

Za nárast inflácie v októbri na 3,1 percenta zo septembrových 2,6 percenta môžu predovšetkým vyššie ceny potravín. Ďalší rast cien tovarov a služieb majú v budúcom roku priniesť konsolidačné opatrenia. Inflácia by tak mala dosiahnuť asi päť percent.

Zhodli sa na tom analytici v reakcii na údaje zverejnené Štatistickým úradom SR.

„Najvýraznejším ťahúňom medziročnej miery inflácie boli vyššie ceny potravín a nealkoholických nápojov, ktoré medziročne vzrástli o päť percent. Za zvýšením cien potravín vidíme najmä dôsledky vývoja na globálnych trhoch. Na ceny budú bezpochyby tlačiť aj domáce udalosti, napríklad problémy v slovenských chovoch hydiny v dôsledku vtácej chrípky,“ uviedol **analytik Slovenskej sporiteľne Marián Kočiš**.

V budúcom roku sa podľa neho očakáva výrazný nárast miery inflácie. Dôvodom je očakávané zvýšenie DPH a iných daní v rámci konsolidačných opatrení vlády. Priemerná miera inflácie by sa tak mohla ustáliť mierne pod piatimi percentami.

„V októbri išlo o najrýchlejší medzimesačný nárast cien potravín od úvodu vlaňajška,“ skonštatoval **analytik UniCredit Bank Eubomír Koršňák** s tým, že zrýchlenie podporili aj regulované ceny, ktoré sa v porovnaní so septembrom zvýšili v priemere o 0,3 %. Upozornil, že aktuálne inflačné tlaky budú mať opäť citeľnejší vplyv na zraniteľné skupiny domácností.

Navyše, ohlásené úpravy v DPH sa podľa neho môžu objaviť v niektorých cenách s miernym predstihom. „Najmä pri položkách s očakávaným poklesom sadzby by sme mohli pred záverom roka vidieť jemné zdraženie, ktoré by obchodníkom vytvorilo priestor na novoročné 'premietnutie' nižšej sadzby DPH do cien,“ pripomenul. Inflácia by v úvode budúceho roka mala podľa neho dosiahnuť asi 5 %. ■

Konsolidácia ako brzda ekonomického rastu

Z ekonomického rastu SR bude budúci rok uberať aj domáca konsolidácia verejných financií, ktorá zastaví oživenie spotreby a spomalí rast fixných investícií komerčného sektora.

Upozornil **Eubomír Koršňák**, analytik UniCredit Bank, v komentári k rýchlemu odhadu HDP za 3. štvrtrok 2024, ktorý zverejnil Štatistický úrad SR.

„Tie by, naopak, mohli postupne ťažiť z poklesu úrokových sadzieb či z viacerých ohlásených veľkých investičných projektov ako Volvo, Gotion či dostavby 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce. Ekonomický rast by mali podporiť aj reštartujúce sa verejné investície, ktoré však zároveň predstavujú i významné negatívne riziko nášho odhadu rastu ekonomiky v budúcom roku,“ spresnil Koršňák.

Externé výzvy by podľa **Mariána Kočiša**, analytika Slovenskej sporiteľne, mohli v najbližších štvrtrokoch čiastočne obmedziť ekonomický rast Slovenska. „Očakávame, že konsolidačné opatrenia, najmä tie, ktoré sa dotknú podnikateľského prostredia, budú mať v najbližších rokoch nepriaznivý vplyv na investičnú aktivitu a rast HDP. Vďaka opatreniam by mohol byť HDP v každom z nasledujúcich dvoch rokov nižší o pol percentuálneho bodu, keďže znížená spotreba a investičná aktivita môžu tlmieť rast v dlhšom horizonte.“

„Negatívom hospodárskeho rastu u nás ostáva, tak ako po väčšinu roka, priemysel aj výdavky v stavebníctve, čo už by sa v tomto roku meniť nemalo. Medziročné tempo rastu v tomto roku po zapracovaní uvedených faktorov, ako aj po zohľadnení očakávaného sezónneho vývoja údajov v 2. polroku by malo dosiahnuť 2,4 %,“ dodal **Tomáš Boháček**, analytik 365.bank. ■

Rýchly odhad ŠÚ SR (3. štvrtrok 2024):

- HDP v stálych cenách medziročne +1,2 %
- Po očistení výsledkov o sezónne vplyvy HDP:
 - medziročne +1,7 %
 - v porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom +0,3 %

PLYN Z AZERBAJDŽANU

Slovenský plynárenský priemysel uzavrel krátkodobý, pilotný kontrakt na dodávku zemného plynu od azerbajdžanskej spoločnosti SOCAR. Po úspešnom vyhodnotení spolupráce spoločnosť zväží uzavretie zmluvy o dodávke plynu aj na dlhšie obdobie.

RIZIKOVÁ TRANSAKČNÁ DAŇ I.

Uplatňovanie dane z finančných transakcií v SR podľa aktuálne nastavených pravidiel by mohlo ovplyvniť činnosť NBS, a tým aj menovú politiku ECB. Hrozí tiež negatívny vplyv na európsky aj slovenský finančný systém a sťaženie prístupu k hotovosti v SR. Konštatuje to ECB v stanovisku k zákonu o dani z finančných transakcií. Nová daň sa má vyberať od apríla 2025.

RIZIKOVÁ TRANSAKČNÁ DAŇ II.

Zákon o dani z finančných transakcií porušuje princípy európskeho práva a predstavuje pre podnikateľov neprimeranú a diskriminačnú administratívnu záťaž. Na základe vlastnej analýzy to konštatovala slovenská pobočka medzinárodnej mimovládnej organizácie IFA (International Fiscal Association), ktorá združuje daňových poradcov, právnikov a vysokoškolských odborníkov. Pridala sa preto k podnetu zahraničných obchodných komôr v SR Európskej komisii.

RUSKO STOPLO URÁN

Rusko zakázalo vývoz obohateného uránu pre elektrárne v USA. Odteraz plánuje povoliť jeho vývoz do USA len vo výnimočných prípadoch. Približne štvrtina jadrových elektrární v USA dostáva ako palivo obohatený urán z Ruska.

STOP BANIAM

Veľká Británia pripravuje zákaz nových uhoľných baní. Návrh zákona, ktorý označila za kľúčový v boji proti klimatickej zmene, plánuje predstaviť čo najskôr.

UKRAJINA RÁSTLA

Ukrajinská ekonomika vzrástla za 10 mesiacov roka o 4,2 %. Najviac k tomu prispel stavebný sektor, doprava a spracovateľský priemysel. Vláda odhaduje, že za celý rok by ekonomika mohla vzrásť o 4 %. Na budúci rok však počíta s výrazným spomalením rastu hospodárstva v dôsledku kombinácie bezpečnostných rizík, očakávaného energetického deficitu a nedostatku pracovnej sily iba o 2,7 %.

ELEKTROMOBILY SÚ V KURZE

Predaj elektromobilov vo svete pokračoval vo výraznom raste aj v októbri. Po zvýšení takmer o tretinu v septembri zaznamenal v októbri rast o vyše tretiny. Predaj opätovne podporil zvýšený dopyt po elektromobiloch v Číne, kde objem ich predaja vzrástol o viac než polovicu na nový rekord.

PLATBY POISTNÉHO

Od januára 2025 sa zvýši hranica maximálneho vymeriavacieho základu na platbu poistného. Táto zmena súvisí so schválenou novelou zákona o sociálnom poistení, ktorou sa mení výška maximálneho mesačného vymeriavacieho základu na platenie poistného z doterajšieho 7-násobku na 11-násobok priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov.

STRATEGICKÁ INVESTÍCIA

Rýchlostná cesta R4 v úseku od hraníc s Poľskom po Lipníky bude tiež patriť medzi strategické investície. Nový úsek rýchlostnej cesty by mal v budúcnosti slúžiť na zvýšenie plynulosti a bezpečnosti dopravy a tiež odbremeniť okolité obce od tranzitnej dopravy. Rýchlostná cesta R4 štátna hranica SR/PR – Lipníky má mať celkovú dĺžku 55,047 km.

INESS: SLOVENSKO FUNGUJE NA DLH

Slovensko začalo od 17. novembra fungovať na dlh, pretože sa štátu minuli dane a odvody vybrané od obyvateľov a firiem. Znamená to, že mesiac a pol si musí štát požíčovať, aby mohol financovať všetky verejné služby a vyplácať mzdy zamestnancom, dôchodky a dávky. Poukázal Inštitút ekonomických a spoločenských analýz (INESS).

„Na Slovensku sa tento rok vyšplhali príjmy verejného sektora na rekordnú úroveň 53,5 mld. €. Ešte v roku 2018 to bolo 34,5 mld. €. Ak tento nárast očistíme o vplyv inflácie, verejné príjmy vzrástli za 6 rokov o 12 %. To znamená, že **vláda má v reálnom vyjadrení tento rok o skoro 6 miliárd eur viac, než mala v roku 2018.**“

Verejné výdavky podľa INESS rástli ešte rýchlejšie ako príjmy a tento rok dosiahnu 61,3 mld. €. Pritom v roku 2018 štát minul 35,2 mld. €. Očistené o infláciu ide za 6 rokov o nárast o 26,4 %. **Vláda podľa INESS tento rok míňa v reálnom vyjadrení o skoro 13 mld. € viac ako v roku 2018.**

„To, že štát od 17. novembra funguje 'na sekeru', preto nie je dôsledok nízkych verejných príjmov, ale neadekvátne vysokých verejných výdavkov. Ich podiel na ekonomike vzrástol od rokov 2007 až 2008 z 37 % na dnešných 47 %. Ide o jeden z najrýchlejších nárastov v EÚ.“ **Konsolidácia verejných financií by sa preto podľa INESS nemala diať na príjmovej strane, ale na výdavkovej.** ■

MENŠÍ SCHODOK

Deficit štátneho rozpočtu SR dosiahol ku koncu októbra tohto roka 3,404 mld. €. Medziročne sa hospodárenie štátu zlepšilo o viac ako o tretinu (34,4 %) alebo 1,787 mld. €.

FRANCÚZSKO STAGNUJE

Ekonomika Francúzska vykáže vo 4. kvartáli pravdepodobne nulový rast. Predpokladá to francúzska centrálna banka, ktorá vychádza zo spomalenia aktivity po skončení Letných olympijských hier v Paríži.

ZISKOVÁ ROPA A PLYN

Príjmy z predaja ropy a plynu do ruského štátneho rozpočtu sa v októbri v porovnaní so septembrom zvýšili o 57 % na 1,21 bilióna rublov (12,35 mld. USD / 11,33 mld. €). Prudký nárast odráža platbu dane zo zisku energetických firiem, ktorá sa odvádza raz za štvrtrok. V októbri 2023 priniesli ropa a plyn do ruského rozpočtu 1,61 bilióna RUB.

SLOVENSKÁ EKONOMIKA, 3. KVARTÁL

HDP v stálych cenách v 3. štvrtroku 2024 medziročne vzrástol o 1,2 %. Po očistení výsledkov o sezónne vplyvy medziročne vzrástol o 1,7 %. Celková zamestnanosť sa medziročne znížila o 0,1 %. Inflácia stúpla v októbri na 3,1 % zo septembrových 2,6 %. Najvýraznejší nárast sa prejavil pri cenách potravín a nealkoholických nápojov.

OBAVY FIRIEM V NEMECKU

Takmer každá 14. spoločnosť v Nemecku sa v súčasnosti obáva o svoju existenciu. V prieskume ekonomického inštitútu Ifo tento názor vyjadrilo 7,3 % oslovených spoločností, čo je o 2,5 p. b. viac ako na začiatku tohto roka. Dôvodom je nedostatok zákaziek a tiež rastúci medzinárodný tlak.

CENY V RUSKU

Medziročná inflácia v Rusku sa v októbri 2024 spomalila na 8,54 %. Ceny potravín v októbri medziročne vzrástli o 9,03 %, ceny nepotravinárskych výrobkov boli vyššie o 5,74 %, služieb o 8,18 %.

HORŠIE AKO EUROZÓNA

Vývoj nemeckej ekonomiky bude naďalej podstatne horší než celej eurozóny a tak to bude až do konca roka 2026. Európska komisia v jesennej prognóze potvrdila pôvodný odhad tohtoročného rastu eurozóny na 0,8 %, u Nemecka však počíta s poklesom ekonomiky o 0,1 %. V roku 2025 by aj vďaka rastúcej domácej spotrebe mala ekonomika Nemecka rásť (+0,7 %) a v roku 2026 ešte rýchlejšie (+1,3 %). Eurozóna porastie o 1,6 %.

RUSKÝ HDP

Ruská ekonomika sa v 3. štvrtroku medziročne zväčšila o 3,1 %. Prognóza rastu na celý rok 2024 je 3,9 %. Hlavným ťahúňom rastu HDP bol spracovateľský priemysel, kde najväčší podiel mal strojársky komplex. Na vysokej úrovni zostala aj výroba niektorých vozidiel a zariadení vrátane automobilov alebo diesellových lokomotív, ako aj výroba počítačov a elektroniky.

OCHRANA PRED PODVODMI

Mobilní operátori na Slovensku zavádzajú systém vzájomného overovania pravosti volaní prichádzajúcich do siete. Chcú tak znížiť množstvo podvodných volaní, takzvaného spoofingu, a zvýšiť ochranu ľudí pred falošnými telefonátmi.

MAJETOK MU RASTIE

Čistý majetok Elona Muska prvýkrát za takmer 3 roky prekonal hranicu 300 mld. USD. Akcie Tesly pokračujú totiž v raste na základe odhadov, že jeho úzke vzťahy s novozvoleným prezidentom Donaldom Trumpom spoločnosť posilnia. Osobné bohatstvo Muska od Trumpovho víťazstva vzrástlo oveľa viac ako majetok ktoréhokoľvek iného miliardára v indexe agentúry Bloomberg.

POLSKO: DRUHÝ NAJVÄČŠÍ VÝROBCA HROBOVÝCH SVIEČOK NA SVETE

Poľskí výrobcovia predávajú najviac hrobových sviečok v Európe a v celosvetovom meradle ich predstihuje len Čína. Hodnota hrobových svetiel a sviečok vyvezených z Poľska vlni dosiahla 764 mil. €. To je 17 % celosvetového obchodu. Okrem toho každé šieste náhrobné svetlo alebo sviečka na svete pochádza z Poľska. To ho v celosvetovom meradle radí na druhé miesto. Na 1. mieste je Čína, ktorá vyváža náhrobné svetidlá v hodnote 877 miliónov eur. V Európe Poľsko nemá konkurenciu a je prvé. Na 2. mieste je Holandsko, ale s bilanciou takmer štyrikrát nižšou (210 mil. €), za ním nasleduje Nemecko (177 mil. €).

RADA PRE ROZPOČTOVÚ ZODPOVEDNOSŤ O KONSOLIDAČNOM BALÍČKU

Nedávno schválený balík konsolidačných opatrení na budúci rok zlepší dlhodobú udržateľnosť slovenských verejných financií. Zároveň však bude mať negatívny vplyv na príjmy ľudí. Disponibilné príjmy jednotlivca zníži priemerne o 180 €, rodiny s dvoma dospelými a jedným dieťaťom o 500 €, pričom najviac dopadne na strednú vrstvu. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť zároveň konštatovala, že aj keď štruktúra konsolidačného balíčka mohla byť lepšia, je vhodnejšie prijímať ozdravné opatrenia, ako nerobiť nič.

diaľniciach

školstve

financiách

Správy o biznise

zdravotníctve

politike

priemysle

Prinášame fakty

POZVÁNKY

WEBINÁR

HODNOTA KREATIVITY

Organizátor: Bratislavská RK SOPK

Čas: 13.00 – 14.00 h

Termín: 5. 12. 2024

Forma: online cez ZOOM

Lektori: konzultanti z Úradu priemyselného vlastníctva SR

Časový harmonogram stretnutí:

13.00 – 13.15 h / Odborný výklad

13.15 – 13.30 h / Otázky a odpovede

13.30 – 14.00 h / Privátne online konzultácie

- Na praktických príkladoch ukážeme, akú ochranu duševného vlastníctva firmy zvoliť – národnú či medzinárodnú

Program a registrácia: [TU](#)

Rezervujte si súkromnú štvrthodinku s konzultantom z Úradu priemyselného vlastníctva SR v online break-out miestnosti, kde dostanete radu na mieru.

Vstup: **ZDARMA**

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK • Ivana Lukáčová
tel.: 02/4829 1247 • ivana.lukacova@sopk.sk
www.sopk.sk/ba

KLUB SOPK

TRENDY NA TRHU PRÁCE

Organizátor: Žilinská RK SOPK

Termín: 11. 12. 2024

Čas: 14.00 – 16.30 h

Miesto: Žilinská RK SOPK, Háľkova 31, Žilina

Host: Lucia Lednárová Dítětová, manažérka úseku trhu práce a ľudských zdrojov spoločnosti TREXIMA

Tematické zameranie:

- Demografický vývoj – svet a Slovensko
- Odlev mozgov
- Predikcia megatrendov a technologických trendov pre trh práce a potrebu ľudských zdrojov
- Generačný mix na trhu práce

Účast: bezplatná

Kapacita: obmedzená

Prihláška: [TU](#)

Uzávierka prihlášok: 6. 12. 2024

- na adresu zahrza@za.scci.sk
- alebo telefonicky

KONTAKT:

Žilinská RK SOPK • Róbert Vydra
tel.: 041/7235102,-655 • mobil: 0949 727 801
zahrza@za.scci.sk • www.sopk.sk/za

SLEDUJTE WEBOVÚ STRÁNKU SOPK

PREČO A AKO SA STAŤ ČLENOM SLOVENSKEJ OBCHODNEJ A PRIEMYSELNEJ KOMORY

[ZOBRAZIŤ VIAC](#)

Dozviete sa:

- o pripravovaných podujatiach SOPK
- o pripravovaných podujatiach partnerov SOPK
- o projektoch, v ktorých je SOPK partnerom
- o uskutočnených podujatiach

Na webovej stránke tiež nájdete:

- Vyhlásenia a stanoviská SOPK k aktuálnym ekonomickým otázkam
- Dôležité oznamy
- Informácie o službách SOPK pre podnikateľov

+ Aktivity jednotlivých regionálnych komôr SOPK na ich samostatných podstránkach

www.sopk.sk

ONLINE KONZULTÁCIE

BIZNIS KOMPAS S EVOU GÁBORÍKOVOU

Organizátor: Bratislavská RK SOPK

Termín:

každý druhý štvrtok v mesiaci

Čas: 13.00 h

**Termíny a krajiny,
ktoré predstavíme:**

- **12. 12. 2024** – Čína
- **9. 1. 2025** – Južná Kórea
- **13. 2. 2025** – India
- **13. 3. 2025** – Nemecko
- **10. 4. 2025** – Brazília
- **12. 6. 2025** – Srbsko

Forma: online cez Zoom

Lektorka: Eva Gáboriková, konzultantka v oblasti medzikultúrnej komunikácie, ktorá svoje skúsenosti prináša firmám na Slovensku, v Európe, USA i Ázii a podporuje ich lídrov a tímy pri zvládaní kultúrnych rozdielov

Zameranie:

Každá kultúra má osobité hodnoty a pravidlá správania, ktoré sú kľúčové pre budovanie obchodných vzťahov, efektívnu tímovú spoluprácu, pochopenie potrieb zákazníkov a kvalitné sprostredkovanie služieb. Tento program vás prevedie základnými rozdielmi a pripraví na efektívnu spoluprácu s kolegami a partnermi z rôznych častí sveta.

Kľúčové témy online konzultácií:

- Hodnoty a spôsoby spolupráce v šiestich rozdielnych obchodných kultúrach
- Ako sa vyhnúť kultúrnym nedorozumeniam v obchodnej spolupráci
- Zoznam Do's and Don'ts pre úspešnú spoluprácu s partnermi, kolegami a zákazníkmi z rôznych kultúr

Harmonogram stretnutí:

13.00 – 13.20 h / Prezentácia
13.20 – 13.30 h / Voľná diskusia
s lektorkou

13.30 – 14.00 h / Súkromné
10-minútové online stretnutia
s lektorkou v break-out miestnosti

Vstup:

ZDARMA

Registrácia: [TU](#)

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK
Ivana Lukáčová • tel.: 02/4829 1247
ivana.lukacova@sopk.sk
www.sopk.sk/ba

WEBINÁR

ROČNÉ ZÚČTOVANIE ZA ROK 2024 + LEGISLATÍVNE ZMENY NA ROK 2025

Organizátor: Nitrianska RK SOPK

Partner: RELIA, s.r.o.

Termín: 13. 12. 2024

Čas: 9.00 – 14.30 h

Lektor: Jozef Mihál

Program:

Ročné zúčtovanie za rok 2024

- Vysporiadanie daňového bonusu na deti v ročnom zúčtovaní a kedy je výhodnejšie podať daňové priznanie
- Vysporiadanie daňového bonusu na deti v daňovom priznaní
- Daňový bonus na zaplatené úroky – zásadné rozdiely pri zmluvách uzavretých do 31. 12. 2023 a zmluvách uzavretých po 31. 12. 2023
- Nezdaniteľné časti za rok 2024, nezdaniteľná časť na manželku pri deťoch od 3 rokov
- Daňové bonusy a nezdaniteľné časti u nerezidentov – zamestnancov z tretích krajín, Ukrajincov a pod.
- Povinnosti zamestnávateľa pri ročnom zúčtovaní preddavkov a jednotlivé termíny, legislatívne zmeny procesu
- Tlačivá potrebné na vykonanie ročného zúčtovania za rok 2024
- Vydávanie potvrdení o zdaniteľných príjmoch
- Kedy si musí zamestnanec sám podať daňové priznanie

- Rozdiely v ročnom zúčtovaní pre rezidentov a nerezidentov
- Vykonanie ročného zúčtovania za rok 2024, vysporiadanie preplatiek a nedoplatkov
- „Hlásenie“ za rok 2024 a „Prehľad“ na rok 2025
- Venovanie 2 % (3 %)
- Ďalšie zmeny a novinky k ročnému zúčtovaniu schválené v NR SR alebo určené Finančnou správou SR a Ministerstvom financií SR

Legislatívne zmeny na rok 2025

- Zmeny v Zákonníku práce – minimálna mzda, minimálne mzdové nároky, príplatky k mzde, zmeny účinné od 1. 8. 2024
- Zmeny v zákone o dani z príjmov závislá činnosť – nezdaniteľné časti, daňový bonus na deti a ďalšie zmeny pri zdanení príjmov zo závislej činnosti (zamestnanci a zamestnávateľia)
- Sociálne a zdravotné poistenie, dôchodky a dávky – minimálne a maximálne vymeriavacie základy, zmeny pre tehotenské a materské, zmeny v dôchodkoch
- Je výhodnejšie požiadať o dôchodok ešte v roku 2024 alebo počkať na rok 2025?
- Ďalšie body doplníme priebežne, na základe zmien schválených v Národnej rade SR

Účastnícky poplatok:

1 osoba: 90 € + DPH

Registrácia: [TU](#)

KONTAKT:

Nitrianska RK SOPK • Ivan Belka
tel.: 037/7336 754
ivan.belka@sopk.sk
www.sopk.sk/nr

WEBINÁRE

DAŇOVÁ A ÚČTOVNÁ POLHODINKA

Organizátor: Bratislavská RK SOPK

Partner: VGD SLOVAKIA s. r. o. (od
1. 1. 2025 CLA SLOVAKIA)

Termín: každá tretia streda
v mesiaci

Čas: 9.00 h

Forma: online cez ZOOM

Lektori: daňoví a účtovní experti
spoločnosti VGD SLOVAKIA

Témy a termíny:

15. 1. 2025

Výpočet dane z motorových vozidiel
+ Uzavierkové operácie roka 2024

19. 2. 2025

Výpočet daňových odpisov
+ Výpočet účtovných odpisov

19. 3. 2025

Tvorba daňových opravných
položiek + Tvorba účtovných
opravných položiek

16. 4. 2025

Odpočítanie DPH na vstupe
+ Čo je to ESG

21. 5. 2025

Vymedzenie závislých osôb pre
účely transferového oceňovania
+ Povinnosť konsolidácie podľa IFRS

18. 6. 2025

Ako zvládnuť úvod daňovej kontroly
+ Najčastejšie chyby v účtovníctve

Časový harmonogram:

9.00 – 9.15 h / Prezentácia daňovej
časti

9.15 – 9.30 h / Prezentácia účtovnej
časti

9.30 – 10.00 h / Diskusia

10.00 – 11.00 h / Možnosť online
osobnej konzultácie 1:1 pre
účastníkov, vždy najviac na 10
minút pre 1 účastníka – dohromady
je možných maximálne 6 konzultácií
s daňovým expertom a maximálne
6 konzultácií s účtovným expertom

Cieľová skupina:

Podnikatelia, finanční riaditelia,
interní účtovníci a všetci, ktorí chcú
zlepšiť svoje znalosti z oblasti daní
a účtovníctva.

Účastnícky poplatok: ZDARMA

Registrácia: [TU](#)

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK
Ivana Lukáčová
tel.: 02/4829 1247
ivanalukacova@sopk.sk
www.sopk.sk/ba

KLUB PODNIKATEĽOV

TAJOMSTVÁ ÚSPEŠNÝCH FIRIEM

Organizátor:

Bratislavská RK SOPK

Termín: 16. 1. 2025

Čas: 16.00 h

Forma: online cez ZOOM

Lektor: Soňa Sopóci, držiteľka
medzinárodného certifikátu
procesného špecialistu
a konzultanta pre oblasť zlepšenia
fungovania firmy a jej kontroly.

Cieľová skupina:

Podnikatelia malých a stredných
spoločností, riaditelia, TOP
manažéri a obchodní manažéri.

Program:

16.00 – 16.30 h /

Odborná prednáška

16.30 – 17.00 h /

Otázky a odpovede

17.00 – 18.00 h / Privátne

konzultácie len pre členov SOPK

Účastnícky poplatok: ZDARMA

Registrácia: [TU](#)

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK
Ivana Lukáčová
tel.: 02/4829 1247
ivana.lukacova@sopk.sk
www.sopk.sk/ba

SLEDUJTE
Slovenskú obchodnú a priemyselnú komoru
na sociálnych sieťach

SEMINÁR

FINANČNÉ PLÁNOVANIE A KONTROLING FIRMY PRE NE-EKONÓMOV

Organizátor: Trnavská RK SOPK

Termín: 16. 1. 2025

Čas: 10.00 h

Miesto: Regionálne centrum
Trnava, Zavorská 11/G

Lektorka: Soňa Sopóci

Cieľ seminára:

Prakticky orientovaný seminár je určený majiteľom a riaditeľom malých a stredných firiem, ktorým poskytne návody, rady aj bez potreby finančného vzdelania, ako aj osobné skúsenosti z dlhoročnej manažérskej a podnikateľskej praxe lektorky, ktorá sama má technické vzdelanie a už takmer 20 rokov pôsobí v TOP manažmente SME firiem.

Cieľová skupina:

Majitelia, riaditelia a top manažéri malých a stredných firiem, ktorí chcú porozumieť ekonomike firmy a ktorým chýba v ich práci ekonomické vzdelanie.

Program:

- Ako jednoducho a logicky porozumieť ekonomike firmy, aj keď ste ekonomike doteraz nikdy nerozumeli
- Ako získať kontrolu nad firmou
- Ako objektívne kontrolovať firmu a spravodlivo odmeňovať zamestnancov

- Čo majiteľovi prinesie finančné plánovanie
- Ako zistiť budúci vývoj firmy v predstihu
- Aké najčastejšie chyby sa robia pri plánovaní a kontrolingu firmy
- Na čo sa vo finančnom plánovaní často zabúda
- Ako efektívne zaviesť do firmy štatistiky
- Čo hrozí firme bez štatistík
- Ako si nenechať firmu zahltiť tabuľkami
- Ako jednoducho vedieť vyhodnotiť štatistiky a nájsť zdroj problémov firmy
- Diskusia
- Networking

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 30 € + DPH

Nečlen SOPK: 70 € + DPH

KONTAKT:

Trnavská RK SOPK

Peter Kovár

tel.: 033/5512 744

peter.kovar@sopk.sk

www.sopk.sk/tt

SEMINÁR

Nové pravidlá pre dodacie podmienky INCOTERMS 2024 v porovnaní s INCOTERMS 2020

Organizátor: Trnavská RK SOPK

Termín: 21. 1. 2025

Čas: 10.00 h

Miesto: Regionálne centrum
Trnava, Zavorská 11/G

Lektorka: Ing. Eva Zezulová,
špecialistka pre oblasť financovania
obchodu a exportu

Cieľová skupina:

Všetky subjekty – účastníci obchodných vzťahov (exportéri, importéri, dodávatelia – odberatelia, výrobné a distribútorské spoločnosti, spracovatelia, obchodné

spoločnosti a sprostredkovatelia obchodu).

Program:

- INCOTERMS – pravidlá pre dodanie tovaru: podstata a obsah, právne dopady pri jeho nesprávnom/neúplnom zápise v príslušnom podkladovom vzťahu
- Vzťah INCOTERMS k prechodu vlastníckych práv
- Rozdelenie doložiek podľa skupín a spôsobu prepravy
- Obsah jednotlivých doložiek
- Prechod rizík a nákladov prepravy, zodpovednosť zúčastnených strán
- Nové dodacie podmienky podľa INCOTERMS 2024 – zmeny a úpravy oproti INCOTERMS 2020 (porovnanie)
- Vplyv dodacích doložiek na clo – špecifiká vo vzťahu k vybraným exportným teritóriám; príklady z praxe

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 30 € + DPH

Nečlen SOPK: 70 € + DPH

KONTAKT:

Trnavská RK SOPK

Peter Kovár

tel.: 033/5512 744

peter.kovar@sopk.sk

www.sopk.sk/tt

SEMINÁR

Vo svete, kde môžete byť kýmkoľvek, budte sami sebou ZAMESTNANECKÁ ZNAČKA

Organizátor: Trnavská RK SOPK

Termín: 23. 1. 2025

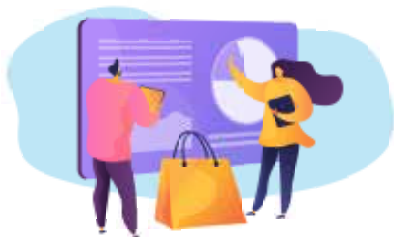
Čas: 10.00 h

Miesto: Regionálne centrum Trnava, Zavorská 11/G

Lektorka: Katarína Ďurčová

Cieľová skupina:

Podnikatelia, majitelia MSP, manažéri – HR, marketing

Program:

- Začnete otázkou, prečo
- Čo znamená budovať zamestnaneckú značku
- Aké benefity plynú z budovania zamestnaneckej značky
- Praktické ukážky a diskusia k pilierom zamestnaneckej značky
- 11 krokov k silnej a inšpiratívnej značke
 - prijímacie konanie
 - kompetenčné stupne
 - výberový proces
 - adaptačný a rozvojový plán
 - kontrola
 - popis úloh, ciele
 - motivácia
 - meranie spokojnosti (motivačné rozhovory)
 - talent management
 - leadership
 - kultúra organizácie

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 30 € + DPH
Nečlen SOPK: 70 € + DPH

KONTAKT:

Trnavská RK SOPK
Peter Kovář • tel.: 033/5512 744
peter.kovar@sopk.sk • www.sopk.sk/tt

SEMINÁR

AKO SA VYHNÚŤ V PODNIKANÍ PLATENIU POKÚT

Organizátor: Trnavská RK SOPK

Termín: 6. 2. 2025

Čas: 10.00 – 13.00 h

Miesto: Regionálne centrum Trnava, Zavorská 11/G

Lektor: Jozef Pribocký, bývalý inšpektor Slovenskej obchodnej inšpekcie, zakladateľ občianskeho združenia NEPLAT-POKUTY, ktoré združuje tím odborníkov z praxe

Program:

1. Kontrolné orgány, pokuty v podnikaní
2. Prípady z praxe, kedy došlo k zrušeniu pokút
3. Prevencia + diskusia

Čo sa dozviete:

- Aké riziká vám hrozia zo strany kontrolných orgánov
- Ako nastaviť zákonné požiadavky na bezproblémové podnikanie a na čo si dať v praxi pozor
- Ako správne prevádzkovať e-shop, kamennú prevádzku alebo iný typ vášho podnikania
- Ako sa na kontrolu pripraviť a komunikovať s inšpektormi
- Odporúčané stanoviská a postupy v prípade kontrol
- Ako ušetriť tisíce eur za prípadné pokuty
- Ako ušetriť roky strávené samoštúdiom a neprídete o svoj čas, energiu a starosti s administratívou
- Konkrétne prípady z praxe a fakty, ktoré vás prekvapia

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 30 € + DPH
Nečlen SOPK: 70 € + DPH

KONTAKT:

Trnavská RK SOPK
Peter Kovář • tel.: 033/5512 744
peter.kovar@sopk.sk
www.sopk.sk/tt

SEMINÁR

NAŠTARTUJTE SVOJ OBCHOD A MARKETING NA ROK 2025

Organizátor: Trnavská RK SOPK

Termín: 11. 2. 2025

Čas: 10.00 h

Miesto: Regionálne centrum Trnava, Zavorská 11/G

Lektorka: Soňa Sopóci

Jeden klasik napísal, že nájsť dobrého obchodníka je to isté, ako hľadať bieleho leoparda – je ich tak málo na svete. Na tomto seminári sa dozviete, AKO rozlíšite OBCHODNÍKA a „obchodníka“ a ako efektívne naštartovať svoj obchod a obchodný tím v novom roku.

Čo sa dozviete:

- Hlavné zásady budovania dôvery so zákazníkom
- Aký je rozdiel medzi marketingom a propagáciou a ako ich SPRÁVNE VYUŽÍVAŤ
- Ako neprísť o „starých“ klientov a ako „roznakupovať“ tých stratených
- Ako efektívne získavať nových klientov
- Najčastejšie chyby v marketingu a propagácii a ako sa im vyhnúť
- Prečo obchodníci prichádzajú o obchody a aké najväčšie chyby robia
- Ako efektívne riadiť obchodný tím a hlavné zásady úspešného obchodného tímu

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 30 € + DPH
Nečlen SOPK: 70 € + DPH

KONTAKT:

Trnavská RK SOPK
Peter Kovář • tel.: 033/5512 744
peter.kovar@sopk.sk
www.sopk.sk/tt

OBCHODNÉ MISIE PROSTREDNÍCTVOM EU BUSINESS HUB JAPAN AND THE REPUBLIC OF KOREA

**EU BUSINESS
HUB
@ JAPAN
IT WEEK
SPRING 2025**

Termín: 21. – 25. 4. 2025

Miesto: Tokio / Japonsko

Uzavierka prihlášok: 13. 1. 2025

**Viac informácií
o obchodnej misii: [TU](#)**

**EU BUSINESS GREEN
AND LOW-CARBON
TECHNOLOGIES KOREA
2025**

Termín:

9. – 13. 6. 2025

Miesto: Soul / Južná Kórea

Uzavierka prihlášok: 21. 2. 2025

**Viac informácií o obchodnej misii:
[TU](#)**

Služby/benefity pre účastníkov programu:

- Obchodný matchmaking
- Informácie o trhu
- Kultúrna a jazyková podpora
- Finančná podpora až do výšky 1 000 € na využitie služieb spolufinancovaných projektom (napr. preklady, tlač, právne poradenstvo)
- Ubytovanie v hoteli – 4 noci

Ciele programu:

- Poskytovanie prispôsobenej pomoci vybraným európskym firmám, najmä MSP, pri nadväzovaní obchodných kontaktov v Japonsku a Kórejskej republike
- Podpora viditeľnosti a prítomnosti európskych podnikov a značiek EÚ na týchto trhoch
- Podpora európskych firiem v porozumení miestnej obchodnej kultúry, trhovým pravidlám a praktikám na zvýšenie ich potenciálu na prístup na tieto trhy

Kto sa môže zúčastniť:

Program je otvorený pre európske firmy, ktoré spĺňajú nasledujúce kritériá:

- Existujú 5 rokov a preukazujú 3 roky finančné údaje / Len pre startupy: existujú 3 roky a preukazujú 2 roky finančné údaje
- Sú väčšinou vlastnené EÚ a majú sídlo v Európskej únii
- Sú aktívne v zelených, digitálnych alebo zdravotníckych sektoroch ako výrobca, subdodávateľ alebo výskumná a inžinierska firma (obchodní konzultanti nie sú oprávnení)
- Majú preukázateľné skúsenosti s medzinárodnou obchodnou spoluprácou (mimo EÚ)
- Majú pevne stanovenú obchodnú stratégiu pre vstup na trhy Japonska a Kórejskej republiky
- Majú dostatočný obrát a počet zamestnancov na úspešný vstup na cieľový trh

Funded by
the European Union

Registrácia na portáli [EU Business Hub](#) je rýchly proces, ktorý zaberie len pár minút. Po registrácii je potrebné podať prihlášku priamo cez portál na konkrétnu obchodnú misiu, o ktorú máte záujem.

Štyri spoločnosti zo Slovenska uspeli v celoeurópskom výbere na obchodné misie do Soulu a Tokia prostredníctvom **EU Business Hub** – programu financovaného EÚ.

EU Business Hub – Japan and the Republic of Korea:

Program financovaný Európskou úniou, ktorý podporuje malé a stredné podniky a umožní im zúčastniť sa na 10 obchodných misiách do Japonska a 10 misiách do Kórejskej republiky v priebehu nasledujúcich štyroch rokov. Každá obchodná misia umožní skupine 50 inovatívnych európskych spoločností profitovať z rozsiahleho obchodného poradenstva a párovania obchodných partnerstiev B2B. Účastníci sú starostlivo vyberaní na základe kritérií, vrátane ich produktov a technológií, zdrojov a kapacít, ako aj obchodnej stratégie.

Online konzultácie

Na podporu účasti v programe EU Business Hub – Japan and the Republic of Korea organizuje Bratislavská regionálna komora SOPK online stretnutia, kde zodpovie otázky týkajúce sa prihlasovania na misie.

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK • Ivana Lukáčová
tel.: 02/4829 1247 • ivana.lukacova@sopk.sk
www.sopk.sk/ba

STYL KABO

64. KONTRAKTAČNÍ / B2B

veletrhy módy a obuvi

21–23 | 02 | 2025

VÝSTAVIŠTĚ BRNO | styl.eu | kabo.cz

Karolina Kopincová Surý a Adéla Štrofíková – Miss Czech Republic

STYL a KABO predstavia módne novinky opäť vo februári

Od piatka do nedele zaplnia pavilón P novinky zo sveta módy a obuvi. Chýbať nebudú zaujímavé prednášky, sympóziá a módne prehliadky. Svoje nevšedné nápady predstavia tiež študenti stredných škôl. Tak nezabudnite:

21. až 23. februára 2025 v Brne.

Veltrh s tradíciou je prehliadkou trendov

Módne veľtrhy STYL a KABO majú tradíciu viac ako 30 rokov a dvakrát ročne sa na nich predstavujú významní dovozcovia a výrobcovia svetových módnych značiek vrátane zástupcov Českej a Slovenskej republiky. Predvedú tu nielen svoje kolekcie, ale tí najlepší sa predstavia aj naživo – v rámci obľúbených módnych prehliadok, ktoré „bežia“ v dvoch blokoch dvakrát denne. Okrem toho má veľtrh funkciu edukatívnu, odborníci z asociácií textilného i obuvníckeho priemyslu prinášajú návštevníkom aj firmám najnovšie informácie z odvetvy, či už ide o novú legislatívu, najmodernejšie materiály, alebo zaujímavé riešenia udržateľnosti a cirkulárnej ekonomiky.

Young TOP STYL DESIGNER (YTSD)

Vo februári sa opäť uskutoční prestížna súťaž pre mladých módnych návrhárov, študentov textilných škôl, ktorá

kedysi bývala neoddeliteľnou súčasťou veľtrhov STYL a KABO v Brne. Súťaž dáva príležitosť mladým talentovaným návrhárom, ktorí sa chcú presadiť v módnom priemysle, predstaviť svoje originálne kolekcie odbornej verejnosti aj potenciálnym klientom. Súťaž kladie dôraz na kreativitu, inovácie a remeselnú zručnosť. Jej hlavným cieľom je dať priestor študentom stredných odborných škôl so zameraním na odbor textilný design/modelovanie odevov a umožniť súčasne propagáciu a prezentáciu odborných škôl ako takých. ■

Tešíme sa na vás v Brne!

Klub návštevníkov ponúka iba výhody

Ak sa zaregistrujete do Klubu návštevníkov STYL a KABO, získate pravidelný prísun informácií v newsletteri, bezplatné parkovanie v areáli brnianskeho výstavniska a ďalšie výhody, ktoré vám návštevu veľtrhov spríjemnia.

Registrácia: TU

VIZITKY

KONTAKTY, KTORÉ SA VÁM ZÍDU

Ak chcete dať o sebe vedieť, využite na propagáciu formu VIZITKY.

» Na malom priestore poskytnete základné informácie o vašej firme «

O mesačníku Obchod Priemysel Hospodárstvo:

- Vychádza prvý pondelok v mesiaci
- Vychádza v elektronickej verzii
- K dispozícii je na webovej stránke www.sopk.sk
- Členom SOPK a ďalším osobám a inštitúciám (ministerstvá, partnerské zamestnávateľské inštitúcie, veľvyslanectvá atď.) sa doručuje na nimi zadanú e-mailovú adresu
- Informuje o aktivitách SOPK v prospech podnikateľov:
 - o tom, čo sa v hospodárstve deje,
 - o tom, čo pre podnikateľov robí,

- ako obhajuje ich záujmy,
- ako sa podieľa na pripomienkovaní legislatívy týkajúcej sa podnikateľov,
- ako komentuje rozhodnutia exekutívy a navrhuje riešenia, ktoré budú v prospech podnikateľskej sféry,
- aké semináre pripravuje,
- na akej obchodnej misii do zahraničia sa môžu zúčastniť,
- na ktorom zahraničnom veľtrhu s podporu SOPK môžu prezentovať svoje výrobky,
- o projektoch, na ktorých sa môžu zúčastniť – napr. projekty

cezhraničnej spolupráce, projekty umožňujúce propagovať firmu v rámci Európskej únie, projekty určené pre ženy – podnikateľky.

Súčasťou jednotlivých vydaní mesačníka v mesiacoch apríl až december je samostatná príloha každej z 8 regionálnych komôr, v ktorej predstavia svoje aktivity pre podnikateľov v regióne i príbehy úspešných či jubilujúcich firiem a stredných odborných škôl.

Viac informácií o možnostiach inzercie nájdete na www.sopk.sk.

V O L V O

T.O.P. AUTO Slovakia, a.s.

výhradný dovozca vozidiel značky VOLVO do SR

Plynárenská 7/A ■ 821 09 Bratislava
IČO: 35874546 ■ IČ DPH: SK2021773853
volvocars.sk

miesto pre vašu vizitku

Obchod Priemysel Hospodárstvo • vydáva Slovenská obchodná a priemyselná komora
Redakcia: Ing. Bibiana Gunišová • tel.: 02/5413 1159 • e-mail: bibiana.gunisova@sopk.sk
Redakčná rada: Ing. Viliam Gonda (predseda), Ing. Juraj Majtán, Ing. Zuzana Ščepánová

Uzávierka čísla: 22. 11. 2024 • © SOPK 1992 • Autorské práva vyhradené! • Poštová adresa: SOPK, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava

Preneste si pôžičku teraz s úrokom 6,9 % pre všetkých

Bez
poplatku
za poskytnutie

Viac info na www.365.bank/pozicka

BEZSTAROSTNÝ ŽIVOT AŽ PRE 8 ČLENOV RODINY

Ochráňte celú rodinu
jednou zmluvou

POISTENIE
BEZSTAROSTNÝ
ŽIVOT

kooperativa.sk

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

Vladimír Mužila

predseda Banskobystrickej
regionálnej komory SOPK
www.sopk.sk/bb

Ondrej Lunter

predseda
Banskobystrického
samosprávneho kraja
www.bbsk.sk

Vážení podnikatelia, členovia SOPK, priatelia!

Vývoj slovenskej ekonomiky, podnikateľského prostredia, hlavných makroekonomických ukazovateľov výrazne upadá. Slovensko sa dostáva na posledné priečky európskej ekonomiky a tá z globálneho pohľadu tiež výrazne zaostáva. To, že na tento negatívny vývoj upozorňujeme, píšeme listy, memorandá, vyzývame vlády a najvyšších ústavných činiteľov, aby bezútešný stav našej ekonomiky riešili, akosi nepomáha.

Koncentrácia moci na úrovni Slovenska, ale aj Európy, chaos v rozhodovaní a riadení štátu, uprednostňovanie osobných a politických záujmov pred záujmami občanov, výrazná regulácia a ovplyvňovanie voľného európskeho, ale aj globálneho trhu, to sú hlavné negatívne faktory spomaľovania slovenskej, ale aj európskej ekonomiky.

Uvedené dlhotrvajúce negatívne vplyvy na život a životnú úroveň našich občanov na Slovensku a v našom regióne nás priamo motivovali k tomu, aby sme sa začali intenzívnejšie spájať, vytvárať partnerstvá, analyzovať potenciál a pripravovať konkrétne riešenia, ako naštartovať rozvojové procesy nielen v ekonomike, ale aj v ďalších oblastiach života.

Na čele s predsedom Banskobystrického samosprávneho kraja a rektorom Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici sa nám darí vytvárať partnerstvá – konzorciá pozostávajúce z významných inštitúcií a organizácií z akademického, podnikateľského a tretieho sektora pod záštitou miestnych a regionálnej samosprávy. To, že je to cesta s obrovským rozvojovým potenciálom, ukazuje napríklad vznik záujmového združenia právnických osôb BioPark Slovakia, ktorého cieľom je podpora a iniciácia inteligentnej špecializácie banskobystrického regiónu v oblasti biohospodárstva. Toto združenie spolu s ďalšími partnermi iniciovalo vznik ďalšieho združenia – TIK Transformačné inováčné konzorcium, ktoré pripravuje konkrétne projekty z oblasti biohospodárstva pre rozvoj Banskobystrického kraja.

Vytvárame ďalšie medzisektorové inováčné partnerstvá v kraji na prípravu a realizáciu projektov hlavne v oblasti vedy, výskumu a inovácií pre rozvoj nášho regiónu. Banskobystrický kraj má unikátne postavenie v oblasti biohospodárstva v celoeurópskom kontexte. Koncentrácia lesov, špeciálneho akademického sektora, významných spracovateľov a producentov suroviny vytvárajú predpoklady na špecializáciu regiónu v tejto oblasti. Môže sa stať lídrom pre biohospodárstvo v rámci tzv. „Bioeconomy Valley“ na národnej úrovni, a to podporením subjektov a kľúčových aktérov v tejto oblasti. Aktivity v rámci týchto projektov budú mať zásadný dopad na podnikateľské prostredie, efektívne využívanie domácej surovínovej základne a umožnenie sebarealizácie talentovaných ľudí a expertov v regióne v oblasti zelených a digitálnych technológií.

Spoluprácu na úrovni SOPK, Banskobystrického kraja, akademického sektora a ďalších kľúčových partnerov v rámci regiónu považujeme za najdôležitejší faktor rozvoja a zároveň aj príklad pre ďalšie regióny na Slovensku. Verím a dôverujem vedeniu Banskobystrického samosprávneho kraja a potenciálu spájania sa naprieč jednotlivými sektormi nášho regiónu, ale aj v širšom kontexte.

Slovenská obchodná a priemyselná komora bude vždy spoľahlivým partnerom pre širšiu spoluprácu za účelom regionálneho rozvoja a rozvoja slovenskej ekonomiky. ■

Vážení členovia a členky, podnikatelia, podnikateľky a priatelia!

Banskobystrický kraj patrí k regiónom s najväčšími výzvami na Slovensku. Dlhodobo bojujeme s vysokou nezamestnanosťou, nedostatočnou infraštruktúrou a výraznými regionálnymi rozdielmi, ktoré sa namiesto vyrovnávania často prehľbujú. Napriek tomu verím, že tieto problémy môžeme riešiť spoločným úsilím a odhodlaním.

Stále nás brzdia pretrvávajúce systémové nedostatky – absencia stabilného a predvídateľného podnikateľského prostredia, komplikovaná administratíva či slabé prepojenie vzdelávania s potrebami trhu práce. Tieto faktory nielenže demotivujú zamestnávateľov, ale prispievajú tiež k odlivu talentov z regiónu, čím sa vyprázdňujú nielen naše mestá, ale najmä vidiek.

Na druhej strane však vidím aj pozitívne kroky a konkrétne príklady, kde sa spoluprácou podarilo dosiahnuť zlepšenie. Napríklad investície do odborného vzdelávania a podpora priemyselných zón už prinášajú prvé výsledky. Rozvoj inováčných platforiem a podpora podnikateľských klastrov ukazujú, že náš región má potenciál stať sa lídrom vo vybraných sektoroch.

Potrebuje však väčšiu odvahu pri realizácii reforiem najmä v oblasti infraštruktúry a kompetencií miestnych samospráv. Bez posilnenia lokálneho riadenia a výraznej podpory od štátu bude naše úsilie limitované. Rovnako je nevyhnutné budovať dôveru medzi podnikateľmi, samosprávami a štátnymi inštitúciami, pretože len silné partnerstvá môžu priniesť udržateľný rozvoj.

Dovoľte mi poďakovať sa Banskobystrickej regionálnej komore SOPK za dlhoročné úsilie a spoluprácu pri riešení týchto výziev. Aj vďaka vám má náš región šancu stať sa miestom, kde podnikanie i život majú zmysel. ■

Úspešný príbeh značky ADRIAN®

Značka ADRIAN® vznikla v roku 1993 a stala sa slovenskou značkou pre úspešné riešenia v energetike doma i vo svete. Od začiatku prinášala na domáci trh inovatívne technológie na úsporu energií. Cieľom firmy vždy bolo a bude efektívne znižovanie energetickej a environmentálnej záťaže.

V prvom období po vzniku značky bol trh poznamenaný najmä rozpadom veľkých priemyselných systémov a rannou reštrukturalizáciou odvetví. Výrobné areály vo väčšine miest sa rozpadali na malé a stredné podniky, pričom sa už prejavovali pozitívne aj negatívne efekty privatizácií. Na pozadí toho všetkého došlo k výraznej zmene cenových úrovní energetických vstupov. Z energie sa stal drahý artikel, ktorý výrazným spôsobom zaťažil fixné náklady každého subjektu a stal sa často rozhodujúcim faktorom vo veci prežitia. Bolo nevyhnutné okamžite reagovať na potrebu decentralizácie zásobovania teplom a jeho lepšieho využitia.

V týchto podmienkach sa pod našou značkou zrealizovalo niekoľko zásadných rekonštrukcií energetických systémov najmä vo výrobnej sfére. Pri-

TOP ENERGY SOLUTION

ADRIAN

GROUP

niesli sme vysoko účinné technológie a úspešne ich aplikovali v domácich podmienkach. Našimi prvými zákazníkmi boli veľké priemyselné podniky ako SES Tlmače, ŽOS Trnava, SACHS Trnava, ZŤS Sabinov, Železiarne Podbrezová, PSL Považská Bystrica, Tatramat Poprad a mnoho ďalších.

Získané skúsenosti sme neskôr využili pri zavádzaní vlastnej výroby vykurovacích zariadení v prevádzke v Banskej Bystrici. Kľúčové pre nás bolo

úspešne zvládnuť sálavé technológie vykurovania, keďže ich potenciál bol v našom regióne najväčší. Podarilo sa nám preniesť vedomosti z praxe do konštrukčného návrhu a dizajnu vlastných produktov. Vytvorili sme plynové sálavé infražiarové značky ADRIAN®, ktoré majú výborné meno doma i v zahraničí. Pri rekonštrukciách pôvodných centrálnych kotolní zákazníkovi prinášame bežne úsporu na vykurovaní až do 80 %. Naša značka sa dnes radí medzi najkvalitnejšie, čo dokazuje aj množstvo získaných ocenení.

Energetika ako veľmi dynamické odvetvie prináša neustále nové výzvy, a tak sme vytvorili kvalitné vývojové stredisko. Na základe úspešných aplikácií sa naše výrobné portfólio začalo rozširovať. Postupne sme do výrobného programu zaradili teplovzdušné →

Ocenenie Krištáľový Merkúr 2014 získala spoločnosť ADRIAN GROUP s.r.o. za produktovú inováciu vyššieho stupňa „Modelový rad teplovzdušných plynových generátorov“

Zľava: Július Kriváň, predseda predstavenstva Banskobystrickej RK SOPK v rokoch 2012 – 2022, Viktoria Vranská, konateľka ADRIAN GROUP s.r.o., Ľuboš Knoth, predseda Úradu priemyselného vlastníctva SR, Peter Mihók, predseda SOPK

Konatelka a spolumajitelia spoločnosti ADRIAN GROUP s.r.o. Michal Mihalyfi a Viktoria Vranská

Konateľka a spolumajiteľka ADRIAN GROUP Viktoria Vranská a Veľká cena SOPK za etiku v podnikaní za rok 2023

→ vykurovanie od malých jednotiek až do výkonu 1,3 MW. Neskôr sme vývoj zamerali na riadiace systémy a manažment tepla. Dnes už ponúkame užívateľovi úplnú kontrolu nad akýmkoľvek spotrebičom (kúrenie, chladenie, ventilácia atď.), z ktoréhokoľvek miesta či zariadenia. Oba tieto projekty získali v posledných rokoch ocenenie SOPK Krištáľový Merkúr za inovácie.

Okrem hlavného vykurovacieho systému sme sa zamerali aj na doplnkové technológie. Stali sme sa odborníkmi najmä na realizáciu destratifikácie. Či už sa zameriavame na zníženie rozdielu teplôt po výške objektu alebo zmenšenie vykurovaného priestoru vytvorením tzv. virtuálneho stropu, dodatočné úspory na vykurovaní sa bežne prejavujú vo výške 10 až 15 %. Podobne úspešné sú aj systémy dverných clôn, ktoré dnes ponúkame na znižovanie tepelných strát. Postupne sme sa prepracovali až k ponuke chladenia pre veľkoobjemové priestory a z domény priemyselnej sféry sa pomaly naše aktivity rozširujú aj na objekty napr. poľnohospodárskej výroby.

Posilnili sme tiež našu ponuku služieb. Dokážeme tak efektívne a najmä úspešne previesť všetky zúčastnené strany akéhokoľvek energetického projektu od prvej myšlienky, cez fázy

finálneho riešenia, až po záručnú starostlivosť. Naše oddelenie technickej podpory dnes bezplatne poskytuje poradenstvo vo využití našich technológií nielen priamo v mikroklimáte objektu, ale aj pri výrobných technológiách.

Zrealizovali sme niekoľko zaujímavých aplikácií na zrenie materiálov vplyvom tepla, napríklad v betonárskom odvetví a stavebníctve, naše zariadenia používame na rozmrazovanie dopravných prostriedkov pred údržbou, v doprave ako napr. starostlivosť o cesty a diaľnice, mestské dopravné služby alebo rýchla zdravotná starostlivosť. Udržiavame funkčnosť prepravníkov a vagónov v zimnom období na dopravu materiálov a pod.

Postupne sme sa preorientovali od ponuky technologických zariadení k ponuke komplexných riešení, kde pre konkrétny priestor definujeme s užívateľom požiadavky na teplo/chlad/výmenu vzduchu a my priniesieme efektívne riešenie. Naše projekty rekonštrukcií sa vyznačujú rýchlosťou investičnou návratnosťou od 2 do 4 rokov. Vďaka tomu sú najmä väčšie realizácie zaujímavé aj pre finančné inštitúcie, čo nám umožňuje zákazníkom ponúknuť aj produkt financovania rekonštrukcií energetických systémov z úspor, tzv. EPC projekty.

Dnes pod značkou ADRIAN® exportujeme do 22 krajín sveta. Sme úspešní najmä v krajinách, kde je obrovský potenciál úspor energií, akými sú krajiny východnej Európy a Balkánu. Svoje nezastupiteľné miesto však stále máme aj v krajinách Európskej únie.

Firma ADRIAN GROUP s.r.o. je dlhoročným členom SOPK a aktívne sa zapája do jej aktivít. Ako konateľka firmy už druhé volebné obdobie zastávam funkciu podpredsedníčky Predstavenstva Banskobystrickej regionálnej komory SOPK a zastupujem tento komorový región v najvyššom komorovom orgáne, Zhromaždení delegátov SOPK.

Viktoria Vranská a Michal Mihalyfi
konateľka a spolumajitelia
www.adriangroup.sk

Závod Siemens

Energeticky úsporné vykurovanie priemyselnej haly plynovými infražiaricmi inštalovanými na podstropné konštrukcie

Hala multišport

Efektívne vykurovanie veľkoobjemových priestorov s nepravidelným režimom infražiaricmi

Kostol sv. Michala Archanjela v Číferi

Účinné vykurovanie kostolov, občianskych a komunitných objektov s minimálnymi nákladmi na prevádzku a minimálnou záťažou pre životné prostredie

Firma jedna z najstarších, no moderná

Spoločnosť EXIMA z Banskej Bystrice vznikla v roku 1991 a v roku 1995 sa pretransformovala na spoločnosť s ručením obmedzeným. Realizuje obchodnú politiku založenú na princípoch kvality, inováciách, výskume a prieskume potrieb cieľových skupín zákazníkov a ich požiadavkám prispôsobuje štruktúru ponúkaných výrobkov a služieb. Súčasne sa zameriava na svoj rast a najmä internacionalizáciu obchodných vzťahov a aj vďaka tomu je v súčasnosti jednou z najstarších obchodných firiem na slovenskom trhu.

V súčasnosti spoločnosť EXIMA pôsobí v troch kľúčových oblastiach:

- stavebné materiály, obklady, dlažby a sanita,
- nábytok vrátane historického a ďalšie vybavenie interiéru,
- ako podnik zahraničného obchodu zastupuje na Slovensku významných svetových výrobcov z Európy, Ázie a Ameriky, ktorých výrobky spĺňajú náročné európske normy kvality potvrdené certifikátmi európskych i slovenských skúšobných ústavov.

V rámci tejto tretej oblasti zabezpečujeme dodávky technicky vyspelých a najmodernejších výrobkov, vybavenia a zariadení pre políciu, hasičov, armádu, odpadové hospodárstvo miest a obcí, prístrojového vybavenia nemocníc, zariadení pre vedu a výskum, osobných ochranných pracovných prostriedkov, uniforiem, textilných výrobkov, ako aj mnoho ďalších produktov podľa požiadaviek zákazníkov a trhu.

Od roku 2005 má spoločnosť zavedený systém manažérstva kvality a environmentu v zmysle požiadaviek STN EN ISO 9001 a ISO 14001, ktorý zahŕňa celý proces od výberu ponúkaných výrobkov a zariadení rešpektujúci ekologické požiadavky, až po komplexné riešenie a trvalé uspokojovanie potrieb zákazníkov na profesionálnej úrovni, ale i rast kultúry v spoločnosti, ekonomickú prosperitu a z nej vyplývajúci sociálny prístup k zamestnancom spoločnosti.

O skúsenostiach spoločnosti EXIMA hovoria referencie o zrealizovaných dodávkach pre ústredné orgány štátnej správy, hotely ako napr. Zámok hotel Galicia Nueva v Haliči, Hotel Kaskády, nemocnice, univerzity a tiež pre mnohé mestá a obce.

Nezameniteľnosť názvu a výrobkov firmy potvrdzuje nielen množstvo realizácií jej produktov na slovenskom trhu, ale i osvedčenie o zápise ochranné známky EXIMA na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky.

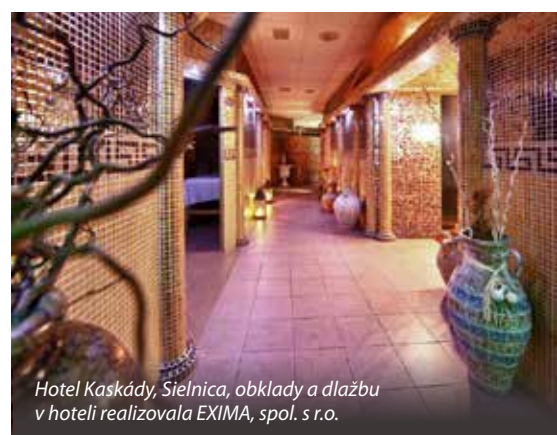
Snaha spoločnosti EXIMA zavádzať zmeny, zdokonaľovať a rozširovať úroveň ponúkaných výrobkov a služieb je dôležitým príspevkom smerujúcim k posilneniu a dosiahnutiu vedúceho postavenia spoločnosti na trhu v uvedenej oblasti a dôležitým krokom k jej kontinuálnemu rastu.

Členom SOPK sme od začiatku založenia firmy. Dlhodobu pracujem v orgánoch SOPK vo funkcii člena Predstavenstva SOPK a člena Zhromaždenia delegátov SOPK. V roku 2013 bol pri SOPK ustanovený Slovensko-čínsky hospodársky výbor, ktorého som predsedom. Partnerom z čínskej strany je China Council for the Promotion of International Trade (CCPIT). Ide o najaktívnejší orgán SOPK tohto druhu z hľadiska formálnych i neformálnych kontaktov s čínskou stranou na národnej úrovni, ale tiež s jednotlivými čínskymi provinciami. ■

Pavol Antalič
majiteľ a konateľ
www.exima.sk

Zámok hotel Galicia Nueva v Haliči, historický nábytok dodaný firmou EXIMA, spol. s r.o.

Hotel Kaskády, Sielnica, obklady a dlažbu v hoteli realizovala EXIMA, spol. s r.o.

Líder v spracovaní ihličnatého dreva na Slovensku

Spoločnosť PRP, s.r.o. je významný spracovateľ dreva na Slovensku, ktorý začal svoju históriu písať pred 30 rokmi. Za to obdobie sa podnik neustále rozvíjal a vďaka najmodernejším technológiám dnes patrí k špičke na domacom trhu a aktuálne zamestnáva 240 ľudí.

Na začiatku to bola drobná drevospracujúca firma s manufaktúrnym spôsobom výroby, kedy sme spracovávali len niekoľko tisíc kubických metrov suroviny ročne. V roku 2007 však majitelia spoločnosti považovali za nevyhnutné modernizovať ju a zvýšiť tak efektívnosť výroby. Rozhodli sa preto implementovať veľmi moderný spôsob priemyselnej výroby so skenovacou technológiou jednotlivých kmeňov. Táto technológia zabezpečila spoločnosti konkurenčnú výhodu, a to vďaka vysokej výťažnosti spracovanej suroviny, vysokej variabilite výroby aj efektívnosti. Takýmto spôsobom sa však dalo spracovať maximálne 250-tisíc m³ suroviny ročne. Vedenie spoločnosti preto znovu čelilo zásadným rozhodnutiam a nakoniec pristúpilo k zlúčeniu výrobných kapacít dvoch menších závodov a k vybudovaniu nového závodu v Tomášovciach v okrese Lučenec. Práce na novom závode sa začali v roku 2014 a o rok neskôr už podnik vyrábala.

Spoločnosť PRP sa zameriava na spracovanie ihličnatej piliarskej guľatiny za účelom výroby reziva. Drevo spracováva na výrobných linkách s kombino-

Sklad finálnych výrobkov

vanou redukčnou pásovou a cirkulárnou technológiou. Maximálnu možnú výťažnosť dosahuje optimalizáciou kmeňov tromi 3D nezávislými meracími zariadeniami umiestnenými v rôznych stupňoch spracovania. Rozhodujúcim faktorom je vždy kvalita, hrúbka a dĺžka. Na investície do najnovších inteligentných inovácií sa snažíme využívať aj štrukturálne fondy Európskej únie, čo sa nám zatiaľ darí.

Naši odberatelia sú na troch kontinentoch, ich štruktúra je rôznorodá. Sú to predajcovia stavebných materiálov, stavebné firmy, distribútori a vo veľkej miere nadväzujúci drevospracujúci priemysel. Spoločnosť PRP vie

plnohodnotne spracovať a zúročiť aj „odpad“ z výroby, teda piliny, odrezky, štiepku a kôru. Drewná štiepka sa prednostne využíva na výrobu kvalitného papiera, z pilín sa vyrábajú pelety, kôra sa využíva na výrobu záhradkárskych produktov. Malú časť vedľajších produktov používame ako palivo na výrobu tepla pre naše sušiarne.

Neodmysliteľnou súčasťou našej firmy je spolupráca s Drevárskou fakultou Technickej univerzity vo Zvolene, odkiaľ sa nám každý rok darí prilákať jej absolventov a udržať ich v našom podniku.

Sme dlhoročným členom SOPK, ktorej služby pravidelne využívame pri našich zahraničných obchodných aktivitách.

Snahou vrcholového vedenia spoločnosti PRP, s.r.o. je prezentovať sa ako spoločnosť, ktorá venuje trvalú pozornosť kvalite výrobkov a služieb, tiež pôvodu suroviny na výrobu produktov, ochrane životného prostredia a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. ■

Igor Sitár

generálny riaditeľ

www.prp.sk

Vyhlasujeme 25. ročník súťaže **„Krišťálový Merkúr 2024“!**

S cieľom propagovať inovačné aktivity, povzbudiť podnikateľské subjekty i fyzické osoby k podnikateľským aktivitám a zvýšiť informovanosť verejnosti o aktivitách v oblasti inovácií Banskobystrická regionálna komora SOPK v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom a Úradom priemyselného vlastníctva SR vyhlasuje už **25. ročník súťaže o cenu za inovácie „Krišťálový Merkúr 2024“.**

Súťaž sa uskutoční v 4 kategóriách:

- 1. Produktová inovácia nižšieho stupňa**
(inovačná zmena adaptačná, variantná)
- 2. Produktová inovácia vyššieho stupňa**
(inovačná zmena generačná, druhová, rodová)
- 3. Technologická inovácia, organizačná inovácia, inovácia v oblasti marketingu**
- 4. Mladý inovátor** – určená pre mladých ľudí do 30 rokov

Vážení podnikatelia, milí študenti, využite možnosť prezentovať výsledky tvorivej duševnej činnosti vás a vašich zamestnancov a študentov aj prostredníctvom tejto súťaže. Predložené nominácie bude hodnotiť porota pozostávajúca z členov Predstavenstva Banskobystrickej regionálnej komory SOPK, Úradu priemyselného vlastníctva SR, Banskobystrického samosprávneho kraja a Technickej univerzity vo Zvolene.

Prihlášku do súťaže aj s vysvetlivkami a charakteristikami inovačných zmien nájdete na stránke www.sopk.sk/bb

Termín na dodanie
súťažných podkladov:
28. február 2025